

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ВИПУСКНІ КВАЛІФІКАЦІЙНІ РОБОТИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ

для студентів спеціальностей:

035 «ФІЛОЛОГІЯ»

спеціалізацій:

035.01 «Українська мова та література»,

*035.034 «Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – російська»,*

035.10 «Прикладна лінгвістика»,

061 «ЖУРНАЛІСТИКА»,

034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»,

053 «ПСИХОЛОГІЯ»

Вінниця
ДонНУ імені Василя Стуса
2019

УДК 378.22(072)
В 519

*Затверджено на засіданні Вченої ради ДонНУ імені Василя Стуса.
Протокол № 6 від 25 січня 2019 р.*

Відповідальний редактор:

А. П. Загнітко – член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології ДонНУ імені Василя Стуса.

Рецензенти:

Н. В. Кондратенко – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Н. Л. Іваницька – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри методики філологічних дисциплін і стилістики української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

В 519 Випускні кваліфікаційні роботи: методичні рекомендації до виконання та захисту: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей 035 «Філологія» спеціалізацій: 035.01 «Українська мова та література», 035.034 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська», 035.10 «Прикладна лінгвістика», 061 «Журналістика», 034 «Культурологія», 053 «Психологія» / уклад. : О. В. Бацилева, О. Г. Важеніна, В. В. Краснікова, Ж. В. Краснобаєва-Чорна, В. А. Просалова, Г. В. Ситар, О. В. Тараненко / Відп. ред. А. П. Загнітко. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. – 112 с.

Навчально-методичний посібник містить рекомендації щодо написання та оформлення магістерських робіт. Викладено всі етапи підготовки випускних робіт – від вибору теми до захисту; наведено правила та зразки оформлення тексту роботи, списку використаних джерел, наочного матеріалу, додатків, анотацій та супровідних матеріалів (відгуків, рецензій); подано критерії оцінювання магістерських робіт відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчання. Особливу увагу приділено процедурам перевірки на плагіат і захисту кваліфікаційної роботи.

Посібник адресований студентам філологічного факультету денної і заочної форм навчання.

УДК 378.22(072)

© О. В. Бацилева, О. Г. Важеніна,
В. В. Краснікова,
Ж. В. Краснобаєва-Чорна,
В. А. Просалова, Г. В. Ситар,
О. В. Тараненко, 2019

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	7
РОЗДІЛ 2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	10
РОЗДІЛ 3. ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	11
3.1. Вибір теми магістерської роботи.....	11
3.2. Концепція та план магістерської роботи	13
РОЗДІЛ 4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	14
4.1. Титульна сторінка	14
4.2. Анотації	17
4.3. Зміст	18
4.4. Перелік умовних скорочень	22
4.5. Вступ.....	22
<i>Актуальність теми.....</i>	22
<i>Мета і завдання дослідження.....</i>	23
<i>Об'єкт і предмет дослідження .....</i>	25
<i>Методи дослідження .....</i>	25
<i>Матеріал дослідження .....</i>	26
<i>Теоретичне і практичне значення одержаних результатів .....</i>	28
<i>Положення, які виносяться на захист .....</i>	29
<i>Апробація результатів дослідження .....</i>	29
4.6. Основна частина	34
4.7. Висновки	34
4.8. Список літератури	35
4.9. Додатки до магістерської роботи	35
РОЗДІЛ 5. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	36
5.1. Загальні вимоги	36
5.2. Оформлення заголовків	36
5.3. Нумерація сторінок	38
5.4. Умовні скорочення.....	39
5.5. Покликання на використану літературу і джерела	39
5.6. Загальні вимоги до цитування	41
5.7. Таблиці. Діаграми.....	42
5.8. Бази даних	45
5.9. Ілюстрації.....	47
5.10. Оформлення списку літератури та джерел.....	48
5.11. Додатки.....	55
РОЗДІЛ 6. ПІДГОТОВКА І ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	57
6.1. Попередній захист	58
6.2. Оформлення супровідних документів і матеріалів до захисту магістерської роботи.....	58
<i>Відгук наукового керівника.....</i>	59

<i>Рецензія</i>	61
<i>Акт про впровадження науково-дослідної роботи</i>	64
6.3. Підготовка доповіді на захист.....	64
6.4. Підготовка наочних матеріалів.....	66
<i>Комп'ютерна презентація</i>	66
6.5. Процедура захисту кваліфікаційної роботи	67
РОЗДІЛ 7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	72
7.1. Критерії оцінювання рівня виконання магістерських робіт	73
7.2. Критерії оцінювання рівня захисту магістерських робіт	91
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	104
ДОДАТКИ.....	106
<i>Додаток А. Презентація магістерської роботи за програмою PowerPoint</i>	106

ВСТУП

Важливе місце в науково-дослідницькій діяльності студентів філологічного факультету посідає написання кваліфікаційної роботи, яка виконується на завершальному етапі навчання магістрантів у вищому навчальному закладі.

Основна мета виконання магістерської роботи – спонукати магістрантів до наукової діяльності, стимулювати бажання пізнавати філологічні та інші науки, розвивати вміння самостійно й критично осмислювати наукові праці, глибоко вивчати методологічні основи мовознавства, літературознавства, прикладної лінгвістики, журналістики, культурології або психології, вибирати з великої кількості наукової літератури той матеріал, що стосується теми дослідження, інтерпретувати його, висловлювати власні думки, дотримуючись логіки викладу, систематизувати концепції вчених, проводити спостереження та експерименти, аналізувати художні твори, узагальнювати, практично використовувати набуті теоретичні знання у професійній діяльності.

Специфіка виконання випускних робіт у класичному університеті полягає в тому, що це результат багаторічного різноаспектного опрацювання обраної теми, синтез попередніх курсових робіт.

Практика свідчить, що в магістрантів можуть виникати труднощі, коли вони починають працювати над кваліфікаційними роботами. Мета цього посібника – подати практичні рекомендації і поради щодо написання та оформлення магістерських робіт. У посібнику викладено всі етапи підготовки випускних робіт – від вибору теми до захисту; наведено правила та зразки оформлення тексту роботи, списку використаної літератури, наочного матеріалу, додатків, анотацій та супровідних матеріалів (відгуків, рецензій, подання тощо); подано критерії оцінювання випускних робіт відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчання. Окрему увагу приділено процедурі захисту кваліфікаційної роботи.

Розробляючи методичні вказівки, укладачі керувалися такими нормативними документами:

– Законом Верховної Ради України № 1556-VII від 01.07.2014 (Редакція від 25.07.2018) «Про вищу освіту»;

– Постановою Кабінету Міністрів України № 65 від 20.01.1998 р. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту);

– Наказом МОН України № 161 від 02.06.1993 р. «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах»;

– Наказом МОН України № 943 від 16.10.2009 р. «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»;

– Наказом № 99 від 10.02.2010 р. «Про концепцію організації підготовки магістрів в Україні»;

– Листом МОН України № 1/9–119 від 26.02.2010 р. «Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах»;

– Наказом МОН України № 160 від 16.02.2018 р. «Про затвердження форм документів з підготовки фахівців у закладах вищої освіти»,

– нормативними положеннями ДонНУ імені Василя Стуса, зокрема Положенням «Про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії» (Затверджено на засіданні Вченої ради від 02.03.2015 року, протокол № 2, зі змінами, які затверджені: на засіданні Вченої ради від 29.01.2016 року, протокол № 3); «Методичними рекомендаціями щодо написання та оформлення магістерських робіт» (Затверджено на засіданні Вченої ради від 27.10.2017 року, протокол № 12).

***

Укладачі висловлюють слова щирої вдячності відповідальному редактору – член-кореспонденту НАН України, доктору філологічних наук, професору, завідувачу кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології А. П. Загнітку за висловлені слушні поради, критичні зауваження і практичну допомогу у здійсненні цього видання.

Укладачі також вдячні рецензентам: доктору філологічних наук, професору, завідувачу кафедри прикладної лінгвістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Н. В. Кондратенко та доктору філологічних наук, професору, професору кафедри методики філологічних дисциплін і стилістики української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського Н. Л. Іваницькій за цінні зауваження та побажання при рецензуванні посібника.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИПУСКНИХ РОБІТ

Випускна робота – індивідуальне завдання науково-дослідницького, творчого характеру, що виконує студент на завершальному етапі фахової підготовки. Це одна з форм вияву теоретичних і практичних знань студента, уміння застосовувати їх у розв'язанні конкретних наукових, навчальних, творчих чи соціальних і виробничих завдань. Випускна робота обов'язково містить елементи наукової новизни в певній галузі знань або напрямі практичної діяльності.

Під час виконання магістерського дослідження студенти повинні виявити свої здібності як фахівці, зокрема уміння глибоко аналізувати поставлену проблему, чітко й структуровано представляти результати проведеного дослідження, аргументовано захищати свою позицію в полеміці з опонентами.

Випускна робота є підсумковим показником якості наукової підготовки студента. Студент повинен показати міцні **знання** з обраної теми, що виявляються через:

- високої науковий рівень виконання роботи, її відповідність поставленій меті та завданням;
- відповідність теми роботи сучасному стану розвитку науки;
- розуміння історії аналізованої проблеми;
- належну обізнаність з необхідною науковою літературою;
- кваліфікований мовний, літературознавчий аналіз досліджуваного матеріалу.

Студент повинен виявити **вміння**:

- чітко будувати та послідовно викладати матеріал;
- користуватися необхідними методами дослідження у здійсненні наукового аналізу досліджуваного матеріалу;
- переконливо аргументувати власну позицію;
- узагальнювати результати дослідження;
- лаконічно формулювати висновки;
- методично грамотно обґрунтовувати практичні рекомендації;
- фахово працювати з фактичним матеріалом: здійснювати його відбір, класифікацію та опис;
- за необхідності готувати та користуватися засобами наочності;
- демонструвати високу культуру наукового мовлення;
- під час ведення дискусії виявляти наукову виваженість, коректність і тактовність.

Магістерська робота – це кваліфікаційне самостійно виконане наукове дослідження студента, яке здійснюється на завершальному етапі навчання студента у вищому закладі освіти за програмою підготовки магістра і спрямоване на самостійне вирішення конкретних науково-дослідницьких завдань.

Магістерська робота має комплексний характер, вона відображає рівень теоретичних знань і практичних навичок випускника, його здатність до наукової та викладацької діяльності. Магістерська робота передбачає систематизацію, закріплення, поглиблення та розширення теоретичних і практичних знань за спеціальністю, вияв навичок застосування цих знань для вирішення конкретних науково-дослідницьких завдань у галузі мовознавства, літературознавства, прикладної лінгвістики, журналістики, культурології або психології.

Робота магістра повинна:

- відповідати сучасному рівню розвитку науки, а її тема – бути актуальною;

- відбивати як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання, правомірність використання яких всебічно обґрунтовується в кожному конкретному випадку їхнього використання;

- містити принципово новий матеріал, що включає опис нових фактів, явищ і закономірностей;

- узагальнювати раніше відомі положення з інших наукових позицій або в зовсім іншому аспекті;

- передбачати елементи наукової полеміки;

- наводити вагомий й переконливий докази на користь обраної концепції, всебічно аналізувати і доказово критикувати протилежні їй погляди.

Цінність магістерської роботи визначається її науково-дослідним значенням, логічністю, аргументованою базою, чітким і послідовним викладом матеріалу. Велике значення має вміння автора працювати з науковою літературою, орієнтуватися в різноманітності думок, виділяти головне, порівнювати й аналізувати різні погляди, висловлювати власні думки з приводу основних наукових проблем. Магістерська робота є переважно продовженням і розвитком бакалаврської роботи.

Тема магістерської роботи визначається магістрантом за погодженням із науковим керівником відповідно до загальнонаукової проблематики випускової кафедри, затверджується на засіданні кафедри на початку I семестру (не пізніше 1 жовтня поточного навчального року).

Обсяг магістерської роботи, згідно з вимогами Болонської системи, має становити не менше **80** сторінок комп'ютерного набору. За умов наявності бази даних, створеної комп'ютерної програми, проведеного експерименту і т.ін. обсяг може бути зміненим. Список використаної літератури має охоплювати не менше

70 найменувань, серед яких обов'язково мають бути наукові джерела іноземною (англійською, французькою, німецькою або іншою європейською) мовою.

Захист магістерської роботи є формою підсумкової атестації студента за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр». Успішний захист роботи є підставою для присвоєння випускникові кваліфікації «магістр».

Загальні вимоги до магістерської роботи на різних рівнях відбито у вигляді таблиці:

Таблиця 1

Загальні вимоги до магістерської роботи

1. Якісний рівень
<p><u>Визначення.</u> Магістерська робота – це цілісне концептуальне наукове дослідження, що містить всебічний критичний аналіз наукових джерел і самостійне розкриття наукової проблеми.</p> <p>У кваліфікаційній магістерській роботі випускник повинен продемонструвати, що він опанував необхідні теоретичні знання та вміння їх практично застосовувати в конкретних умовах, оволодів методами та методиками ведення науково-дослідницької роботи.</p>
<p><u>Характер роботи:</u> науково-дослідницька</p>
<p><u>Рівень науковості:</u> академічний, дослідницький</p> <p>Є показником рівня вмінь і навичок <u>самостійного</u> наукового пошуку та вирішення конкретного наукового завдання.</p> <p>Містить <u>новизну</u> дослідження.</p> <p>Покликана закріпити уміння і навички науковця-початківця.</p> <p>Має евристичний характер; високий рівень самостійності.</p>
<p><u>Характер тематики:</u> теоретичний, прикладний, теоретико-прикладний.</p>
<p><u>Апробація дослідження.</u></p> <p>Для магістерських робіт обов'язкова апробація роботи у вигляді публікацій або через участь у конкурсах наукових робіт, участі в наукових конференціях, студентських наукових кафедральних і міжкафедральних семінарах, лінгвістичних гуртках.</p> <p>Якщо ця вимога не витримана, робота не може бути оцінена найвищим балом.</p>
2. Кількісний рівень
<p>2.1. <u>Обсяг роботи:</u> не менше 80 сторінок комп'ютерного набору. За умови наявності бази даних, створеної комп'ютерної програми, проведеного експерименту та ін. обсяг може бути зміненим.</p>
<p>2.2. <u>Бібліографія:</u> не менше 70 найменувань, обов'язкова наявність наукової літератури іноземною мовою.</p>
<p>2.3. <u>Анотація:</u> українською та однією з іноземних мов (англійською / німецькою / французькою).</p>

РОЗДІЛ 2

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Процес написання кваліфікаційної роботи складається з трьох етапів: підготовчого, основного і завершального.

Підготовчий етап передбачає:

- вибір або уточнення теми кваліфікаційної роботи, визначення об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження;
- складання бібліографії з теми дослідження;
- відбір фактичного матеріалу за темою дослідження;
- складання попереднього плану дослідження та погодження його з науковим керівником.

Основний етап включає:

- опрацювання нової літератури з теми дослідження;
- поповнення вибірки фактичного матеріалу, його аналіз та інтерпретацію;
- укладання остаточного плану кваліфікаційної роботи та погодження його з науковим керівником;
- написання чорнового варіанта тексту роботи;
- подання чорнового варіанта тексту роботи науковому керівнику;
- внесення необхідних доповнень і змін з урахуванням зауважень і рекомендацій наукового керівника, остаточне редагування тексту роботи;
- перевірка магістерської роботи на плагіат;
- попередній захист кваліфікаційної роботи на засіданні комісії випускової кафедри;
- подання науковому керівникові електронної версії вдосконаленого тексту магістерської роботи, якщо виникли суттєві зауваження під час попереднього захисту, повторної перевірки на плагіат та передачі до репозитарію;
- отримання електронної копії роботи для роздруківки;
- подання зброшурованої версії (у твердій палітурці) на випускову кафедру у визначений вченою радою факультету термін, який не може бути меншим, ніж 2 тижні до дня захисту на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК);

Завершальний етап охоплює:

- отримання відгуку керівника магістерської роботи;
- внутрішнє та зовнішнє рецензування магістерської роботи;
- захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

РОЗДІЛ 3

ВИБІР ТЕМИ, КОНЦЕПЦІЯ ТА ПЛАН МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Процес роботи над дослідженням поділяється на три основні етапи:

1) підготовчий етап (вибір теми, з'ясування об'єкта та предмета дослідження, визначення мети і завдань дослідження, бібліографічний пошук і вивчення літератури з проблеми, робота з фактичним матеріалом, складання плану роботи, прогнозування методичних розробок);

2) етап роботи над змістом (написання вступу й основного тексту, формулювання висновків і рекомендацій, оформлення списку використаної літератури та додатків);

3) завершальний етап (удосконалення вступу та висновків до магістерської роботи, оформлення списку джерел, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень наукового керівника, оформлення титульної сторінки, змісту, переліку умовних позначень, скорочень, рецензування роботи, підготовка до захисту, захист роботи).

3.1 Вибір теми магістерської роботи

Початковим етапом написання будь-якої дослідницької роботи є вибір теми. Вибір теми – досить складна і відповідальна справа. Тема визначається з урахуванням, з одного боку, особистих зацікавлень та схильностей студента, а з іншого – наявності на кафедрі компетентних викладачів, здатних керувати науковим дослідженням в обраному конкретному напрямі. Тема магістерського дослідження визначається різними шляхами: її може запропонувати сам студент, виходячи з власного, вже визначеного наукового зацікавлення, вона може бути рекомендована керівником відповідно до загальнонаукових проблем випускової кафедри. Але в обох випадках важливим є активний діалог наукового керівника і студента.

Тема магістерської роботи повинна відповідати:

- обраній спеціальності та освітній програмі;
- суті поставленої наукової проблеми;
- змісту магістерської роботи

Те, як її автор уміє обирати тему й наскільки правильно він цю тему розуміє та оцінює з погляду своєчасності й соціального значення, характеризує його наукову діяльність і професійну підготовку.

Бажано, щоб назва магістерської роботи була лаконічною.

Наприклад:

Зразки

- «Структурно-семантичні вияви означення в сучасній українській мові»;*
- «Моделювання мовленнєвої діяльності в комп'ютерних системах»;*
- «Внутрішньотекстова парцеляція: функційно-семантичні й структурні вияви»;*
- «Контраст як експресивно-виражальний засіб у мовленні творів Юрія Андруховича»;*
- «Антропонімія творів Михайла Коцюбинського»;*
- «Форми і методи вивчення фразеології у вищій школі»;*
- «Мовні засоби вираження емоційно-експресивного забарвлення в поетичному мовленні Ліни Костенко»;*
- «Фразеологічні одиниці з ономастичним компонентом в українській мові: структурно-семантичний та функціональний аспекти»;*
- «Епіка Пантелеймона Куліша: етнопсихологія романтичного персонажа»;*
- «Стильові домінанти новелістики Ольги Кобилянської»;*
- «Урбаністична романістика Валеріана Підмогильного: етико-стильовий аспект»;*
- «Інтертекстуальність прози Олександра Ірванця»;*
- «Інтерпретація баладних мотивів у творчості Тараса Шевченка та вивчення його творів у середній школі»;*
- «Українська готична проза: проблематика, жанрова специфіка»;*
- «Архетип і архетипічне мислення: реалізація в художньому творі»;*
- «Функціонування прецедентних текстів у мові ЗМІ»;*
- «Мовні засоби виразності в текстах творів Івана Буніна».*

Іноді для більшої конкретизації до назви роботи слід додати невеликий підзаголовок.

Зразки

- «Функційне і графічне освоєння англійських антропонімів в українській і російській мовах (на матеріалі перекладів романів Джоан Роулінг)»;*
- «Частинимовний статус частки (на матеріалі «Словаря української мови» Бориса Грінченка)».*

Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» і т. ін., у яких не відбито достатньою мірою сутність проблеми. Бажано, щоб назва роботи була концептуальною, виявляла авторську позицію.

На консультації в наукового керівника студент одержує загальні настанови щодо роботи над темою. Загалом науковий керівник надає постійну допомогу студенту на всіх етапах підготовки магістерської роботи: допомагає сформулювати тему, розробити її концепцію та структуру; він дає рекомендації щодо підбору необхідної літератури, обробки матеріалу; контролює перебіг виконання роботи, перевіряє форму й зміст магістерської роботи та готує письмовий відгук. Науковий керівник також бере участь у підготовці роботи до захисту перед Екзаменаційною комісією.

3.2 Концепція та план магістерської роботи

Важливим моментом на початковому етапі підготовки магістерської роботи є опрацювання студентом її концепції, тобто осмислення суті вибраної для вивчення проблеми, обґрунтування її актуальності й новизни, визначення основних напрямів дослідження і шляхів вирішення поставлених проблем.

Для того, щоб сформулювати концепцію магістерської роботи, скласти план і графік її виконання, студенту необхідно знайти та опрацювати відповідну літературу. У цьому разі слід зосередити свою увагу на вивченні недостатньо розроблених аспектів теми. Після обговорення з науковим керівником попереднього вивчення основних джерел студент повинен підготувати план роботи та графік його виконання.

Якісно підготовлений, добре продуманий, лаконічно сформульований план є одним із показників чіткого розуміння студентом обраної для вивчення проблеми. Він відіграє важливу роль у написанні роботи.

РОЗДІЛ 4

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Магістерські роботи мають однакову композиційну структуру. Складниками кваліфікаційної роботи є:

- титульний аркуш;
- анотації;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список літератури;
- додатки (за необхідності).

4.1 Титульна сторінка

Титульна сторінка містить такі найменування:

- назву міністерства та закладу вищої освіти, де виконано магістерську роботу;
- гриф допущення до захисту;
- прізвище, ім'я, по батькові автора роботи (у називному відмінку), поруч власноручний підпис автора;
- повну назву роботи;
- шифр і назву спеціальності;
- відомості про наукового керівника;
- результати захисту магістерської роботи і підпис голови ЕК;
- місто та рік виконання.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ПОСПОЛІТАК ОЛЕСЯ СЕРГІЇВНА

«До захисту допустити»
Завідувач кафедри загального та
прикладного мовознавства і
слов'янської філології,
д-р філол. наук, проф.
_____ А. П. Загнітко
«__» _____ 20__ р.

МОДЕЛІ МОДАЛЬНИХ МОДИФІКАЦІЙ РЕЧЕНЬ
У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Спеціальність 035 Філологія

Магістерська робота

Науковий керівник:

Г. В. Ситар, доцент кафедри загального
та прикладного мовознавства і слов'янської
філології, канд. філол. наук, доцент

Оцінка: _____ / _____ / _____
(бали / за шкалою ЄКТС / за національною шкалою)
Голова ЕК: _____
(підпис)

Вінниця – 2017

Якщо магістерська робота виконується в рамках комплексного дослідження, на титульній сторінці слід зазначити загальну проблему, частиною розробки якої є робота.

Зразок

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

*Комплексна тема: “Інтертекстуальність / інтерсуб’єктність:
специфіка їх художньої реалізації у цілісності літературного твору”*

ПОГОРСЛОВА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА

«До захисту допустити»
Завідувач кафедри теорії та історії
української і світової літератури,
д-р філол. наук, проф.

_____ В. А. Просалова
«__» _____ 20__ р.

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ПРОЗИ ОЛЕКСАНДРА ІРВАНЦЯ

Спеціальність 035 Філологія

Магістерська робота

Науковий керівник:

В. А. Просалова, завідувач кафедри
теорії та історії української і світової
літератури, д-р філол. наук, професор

Оцінка: _____ / _____ / _____
(бали / за шкалою ЄКТС / за національною шкалою)

Голова ЕК: _____
(підпис)

4.2. Анотації

Анотація – це стисла характеристика кваліфікаційної роботи. Її призначення полягає в оперативному ознайомленні з методикою дослідження, основними висновками наукової роботи.

На початку анотації вказується прізвище та ініціали автора, тема роботи, шифр і назва спеціальності, за потреби – спеціалізації, повна назва вищого навчального закладу, рік.

Зміст анотації становить стислий виклад основних отриманих результатів. Анотація складається **двома мовами** (українська, англійська / німецька / французька). Обсяг кожної анотації – приблизно 600 знаків, дві анотації разом мають становити до однієї сторінки комп'ютерного набору. Першою подається анотація українською мовою.

Перелік **ключових слів** характеризує основний зміст магістерської роботи і містить від 5 до 10 слів у називному відмінку, написаних через кому в рядок прописними буквами та розташованих за абеткою.

Зразок

АНОТАЦІЯ

Петренко О. О. Фреймова репрезентація іронії в українській пресі. Спеціальність 035 «Філологія», спеціалізація 035.01 «Українська мова та література». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2016.

У магістерській роботі розглянуто іронію в дискурсі преси з погляду когнітивної лінгвістики. Засоби створення іронії класифіковані за тими рівнями свідомості, на яких її репрезентовано: рівень організації мовлення, тезаурусний, текстовий, екстралінгвальний (перший співвідноситься зі сценаріями мовленнєвих дій, а решта три – відповідно з лінгвальним, дискурсивним і екстралінгвальним компонентами фреймів). Виділено національну специфіку використання засобів іронії в українській мові.

Ключові слова: актуалізація, дискурс, іронія, мовна картина світу, фрейм.

84 с., 5 табл., 4 рис., 5 дод.

Бібліограф.: 106 найм.

SUMMARY

Petrenko O. Frame Representation of Irony in Ukrainian mass media. Specialty 035 «Philology», specialization 035.01 «Ukrainian language and literature». Vasyli' Stus Donetsk National University, 2016.

We understand frame as a unit of knowledge, which, unlike an association, contains data about everything essential, typical and possible for some notion. The means of irony representation are classified according to the conscience levels on which irony is represented: speech organization, thesaurus, textual and extralingual levels (which correspond to speech action scenarios and lingual, discourse and extralingual frame components respectively). To make up the ironic context, there must a contradiction arise on one of these levels. The rules, according to which such contradictions exist. Here are commonsense logics and association mechanisms.

Keywords: actualization, discourse, irony, language picture of the world, frame.

84 p., Tabl. 5. Fig. 4. Annex 5.

Bibliography: 106 items.

При написанні латиницею прізвища та імені студента слід використовувати варіант написання, ідентичний тому, що вміщено в закордонному паспорті. За відсутності закордонного паспорта відтворення власних імен здійснювати відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 року №55 «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею».

4.3. Зміст

ЗМІСТ подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх структурних елементів роботи.

Назви розділів магістерської роботи не повинні повторювати назву самої роботи.

Нумерація розділів, підрозділів – арабська (1, 2, 3...). Номер розділів можуть вказуватися окремим рядком над відповідним заголовком (**РОЗДІЛ 1**), після номера **крапка не ставиться**.

Якщо назва розділу пишеться в одному рядку з номером цього розділу, то після номера **ставиться крапка (РОЗДІЛ 1.)**.

Назві підрозділу передуює його номер, який складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу. Після кожної цифри має стояти крапка (**1.2.**). Відповідно номер пункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу й порядкового номера пункту (**1.2.1.**) тощо.

Такі частини роботи, як **ТИТУЛЬНА СТОРІНКА, АНОТАЦІЇ, ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ**, не нумеруються, але враховуються в загальній нумерації.

Номери сторінок проставляють у **нижньому полі справа**, починаючи зі **ВСТУПУ**.

Зразок

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ (за необхідності)	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	9
1.1. Назва підрозділу	9
1.1.1. Назва пункту.....	11
1.1.2. Назва пункту.....	13
1.2. Назва підрозділу	15
1.2.1. Назва пункту.....	17
1.2.2. Назва пункту.....	19
1.2.3. Назва пункту.....	21
1.3. Назва підрозділу	22
1.3.1. Назва пункту.....	23
1.3.2. Назва пункту.....	25
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	28
2.1. Назва підрозділу.....	28
2.1.1. Назва пункту.....	30
2.1.2. Назва пункту.....	33
2.2. Назва підрозділу.....	35
2.3. Назва підрозділу.....	39
2.3.1. Назва пункту.....	42
2.3.2. Назва пункту.....	45
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	47
3.1. Назва підрозділу	47
3.2. Назва підрозділу	55
3.3. Назва підрозділу	63
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	77
СПИСОК ДЖЕРЕЛ (для мовознавчих робіт)	82
ДОДАТКИ (за потреби)	85

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЕТНОЛІНГВІСТИЧНА СПЕЦИФІКА УКРАЇНСЬКОГО ВЕСІЛЛЯ: ВЕСІЛЬНІ ЕТНОРЕАЛІЇ	8
1.1. Весільна обрядовість як складник національно-мовної картини світу	8
1.2. Етнолінгвістичний аспект українського весілля.....	10
РОЗДІЛ 2. ВІДОБРАЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИМИ ФРАЗЕМАМИ ШЛЮБНООБРЯДОВИХ ЕТНОРЕАЛІЙ	22
2.1. Обрядодія «сватання» як складник української шлюбнообрядової фразеології.....	22
2.1.1. Етнореалія хліб	22
2.1.2. Етнореалія рушник	24
2.1.3. Етнореалії хустка, перстень.....	27
2.1.4. Етнореалія піч	28
2.1.5. Етнореалії гарбуз, макогін.....	30
2.2. Обрядодія «в'язання» як складник української шлюбнообрядової фразеології.....	31
2.2.1. Етнореалії хомут, ярмо	33
2.2.2. Етнореалії рушник, хустка	35
2.2.3. Етнореалія хліб	38
РОЗДІЛ 3. БАЗОВІ ЕТНОРЕАЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШЛЮБНООБРЯДОВОЇ ФРАЗЕОЛОГІЇ: ЕТНОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ	42

3.1. Етнореалія <i>рушник</i> в українській шлюбнообрядовій фразеології	42
3.1.1. Семантика лексеми <i>рушник</i> в українській мові.....	42
3.1.2. Семантика етнореалії <i>рушник</i> в українській обрядовій фразеології.....	44
3.1.3. Етнореалія <i>рушник</i> в українській шлюбнообрядовій фразеології: база даних	45
3.2. Етнореалія <i>вінок/вінець</i> в українській шлюбнообрядовій фразеології	48
3.2.1. Семантика лексеми <i>вінок/вінець</i> в українській мові	48
3.2.2. Семантика етнореалії <i>вінок/вінець</i> в українській шлюбнообрядовій фразеології	50
3.2.3. Етнореалія <i>вінок/вінець</i> в українській шлюбнообрядовій фразеології: база даних	56
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	65
СПИСОК ДЖЕРЕЛ	81
ДОДАТКИ.....	83
Додаток А. Словник фразеологічних одиниць весільної семантики у сучасній українській мові.....	83
Додаток Б. Етнореалія <i>рушник</i> в українській шлюбнообрядовій фразеології: електронна словникова стаття	88
Додаток В. Етнореалія <i>вінок/вінець</i> в українській шлюбнообрядовій фразеології: електронна словникова стаття	91
Додаток Г. Апробація роботи	97

4.4. Перелік умовних позначень

Використані маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо можуть бути подані окремим списком. Він має назву **ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ** і розміщується після **ЗМІСТУ** перед **ВСТУПОМ**. Незалежно від наявності такого переліку за першої появи цих елементів у тексті магістерської роботи наводять їхнє розшифрування.

Якщо ж спеціальні терміни, скорочення, символи вживаються менше трьох разів, перелік не складають, а їхнє розшифрування наводять у тексті за першого згадування.

Специфічна термінологія також може бути оформлена окремим словником як додаток.

Правила оформлення умовних скорочень див. у розділі 5 «Правила оформлення магістерської роботи».

4.5. Вступ

ВСТУП розкриває сутність наукової проблеми, її значущість, підстави й вихідні дані для розробки теми, стан опрацювання, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Рекомендований обсяг ВСТУПУ – до 5 сторінок друкованого тексту.

У **ВСТУПІ** подають загальну характеристику магістерської роботи у рекомендованій послідовності.

Актуальність теми

Будь-яке наукове дослідження проводиться для того, щоб подолати певні труднощі у процесі пізнання нових явищ, пояснити раніше невідомі факти або виявити неповноту старих способів пояснення відомих фактів. Ці труднощі в найвиразнішій формі виявляють себе в так званих проблемних ситуаціях, коли наявні наукові знання виявляються недостатніми для вирішення нових завдань пізнання. Проблема завжди виникає тоді, коли старе знання вже виявило свою неспроможність, а нове знання ще не набуло розвиненої форми. Отже, проблема в науці — це суперечлива ситуація, що вимагає свого вирішення. Така ситуація найчастіше виникає внаслідок відкриття нових фактів, які не укладаються в рамки колишніх теоретичних положень, тобто коли жодна з теорій не може пояснити нові факти.

Актуальність теми – це її відповідність сучасним потребам філологічної науки, визначення того, що з цієї теми вже відомо, а що досліджено студентом уперше. Стан розробки теми розкривають, подаючи короткий огляд і

критичний аналіз найцінніших праць (10–15 джерел) із вказівкою на проблеми, що в них висвітлені.

Формулювання актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити сутність проблеми або наукового завдання.

Новизну роботи має довести новий погляд на проблему, самостійність дослідження, виокремлення власного внеску студента у порівнянні з наявними поглядами.

Зразок

Актуальність вивчення метафор визначається тим, що вони

1) відображають особливості індивідуального світобачення та його реалізації в художньо-естетичних формах;

2) виразно декларують процеси, характерні для відповідного етапу розвитку поетичної мови;

3) «характеризують специфіку взаємодії колективного й індивідуального в сфері культури взагалі та її окремих концептуалізованих виявів зокрема» [41, с.3];

4) є носіями образності мови;

5) є своєрідними „героями поетичної дії”.

Новизна роботи полягає, по-перше, у застосуванні методів «літературознавчої граматики» та «ейдосної» теорії літератури (поділ сучасної академічної теорії літератури на зазначені напрямки належить О. Домащенко) до вивчення метафори. Це дає змогу розділити підходи до метафори на два протилежні й аналізувати її без еkleктики, яка сьогодні є однією з найперших і найголовніших вад теоретико-літературних праць. Зокрема, ми розглядатимемо метафору в естетичному й лінгвістичному аспектах, як того вимагають засади «ейдосно» теорії літератури та «літературознавчої граматики».

По-друге, ми порівняли значну кількість різноманітних поглядів на метафору, упорядкували їх відповідно до двох основних напрямків теорії літератури, визначили, на наш погляд, найбільш значущі й такі, що не мають наукової ваги через свій еkleктизм.

По-третє, абсолютно новою є спроба розглянути стильові домінанти творчості Юрія Клена крізь призму використання метафори.

Мета і завдання дослідження

Мета роботи – це окреслений кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване все дослідження.

Мета реалізується через конкретні завдання, які необхідно розв'язати в дослідженні.

Завдання – це конкретні шляхи, засоби досягнення студентом поставленої мети. Завдання слід формулювати у формі переліку дій: *встановити..., обґрунтувати..., дослідити..., розробити..., з'ясувати..., проаналізувати..., розкрити..., довести..., визначити...* тощо.

До процесу визначення завдань треба поставитися дуже відповідально, оскільки опис розв'язання окремих завдань становить зміст розділів і підрозділів магістерської роботи.

Мета і завдання – це своєрідні зобов'язання, які бере на себе студент, і, ним же визначені, шляхи їхнього вирішення. Якість виконання студентом своїх зобов'язань є критерієм наукової цінності магістерської роботи.

Зразок

Мета дослідження полягає у виявленні специфіки інтертексту та особливостей побудови наративу, зокрема в з'ясуванні ролі першоджерел у процесі інтертекстуальної жанрової трансмісії, до якої звертається О. Ірванець та своєрідності функціонування інтертекстуальних форм у творах письменника, що є показовим явищем сучасного літературного процесу в Україні.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі **завдання**:

- розглянути основні положення теорії інтертекстуальності, що відображені в працях вітчизняних і західноєвропейських літературознавців;
- схарактеризувати літературно-мистецьку ситуацію та її вплив на появу аналізованих творів;
- здійснити інтертекстуальне прочитання прозових творів О. Ірванця;
- окреслити коло джерел інтертекстів письменника;
- виявити рівні інтертексту, з якими працює письменник, враховуючи думки Ж. Женетта і М. Гловінського;
- виокремити міжтекстові зв'язки, що постають важливим елементом прочитання аналізованих творів;
- з'ясувати місце інтертекстуальних елементів у структурі творів, у процесі чого дослідити роль стилізації, зокрема її різновидів – пародії, наслідування і пастишу;
- розглянути явище жанрової трансмісії, враховуючи особливості першоджерел та їх місце в інтертексті;
- простежити роль наратора в декодованому постмодерному тексті.

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, тобто це те, що досліджується загалом. Це вся сукупність відношень різних аспектів теорії й практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації.

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в роботі, вони є головними, визначальними для конкретного дослідження. Отже, предмет дослідження є вузьчим, ніж об'єкт, він міститься в межах об'єкта.

Визначаючи об'єкт, необхідно знайти відповідь на питання: що розглядається? Водночас предмет визначає аспект розгляду, дає уявлення про зміст розгляду об'єкта дослідження, про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються. Отже, об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом – те, що в цьому об'єкті вимагає наукового пояснення. Предмет дослідження – це чітко означений аспект наукового вивчення в межах обраного об'єкта.

Зразок

Об'єкт дослідження – фразеологічні одиниці із творів Ф. С. Фіцджеральда, а саме романів «Великий Гетсбі» і «Ніч лагідна», збірки оповідань «Загадкова історія Бенджаміна Баттона», та їхні відповідники в українських перекладах, здійснених професійними перекладачами.

Предметом дослідження є способи перекладу фразеологічних одиниць у творах Ф. С. Фіцджеральда українською мовою.

Методи дослідження

Методи дослідження, за допомогою яких здійснювалися добір та опрацювання фактичного матеріалу, є обов'язковим елементом вступу. Методи дослідження – це сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності, підпорядкованих вирішенню конкретного завдання. Їхній вибір диктується характером фактичного матеріалу, умовами й метою дослідження.

У **ВСТУПІ** студент подає перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в кваліфікаційній роботі мети та вирішення окреслених завдань. Перераховувати методи дослідження треба не абстрактно, а в безпосередньому зв'язку зі змістом роботи, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом.

Зразок

Для вирішення поставлених у роботі завдань використовуються такі методи лінгвістичного аналізу: 1) зіставний метод, за допомогою якого виявлено подібності та розбіжності семантики лексичних одиниць; 2) описовий метод, що уможливив комплексне подання отриманих результатів; 3) метод компонентного аналізу, за допомогою якого описано семантику дієслів стану та здійснено кваліфікацію дібраних мовних одиниць; 4) метод дистрибутивного аналізу, що спрямований на дослідження семантики дієслів з урахуванням синтагматичних та парадигматичних зв'язків цих мовних одиниць; 5) кількісний метод, основним виміром якого є встановлення кількісної оцінки емпіричних даних.

Зразок

Мета і завдання дослідження зумовили застосування різних **методів і підходів**. Так, за допомогою філологічного методу було здійснено розгляд, всебічний аналіз, ретельний опис і коментування текстів; керуючись культурно-історичним методом, окреслюємо культурну ситуацію, яка спричинила появу та специфічну побудову творів письменника; за допомогою інтертекстуального аналізу виявляємо інтертекстуальні рівні, форми та зв'язки, наявні в зазначених творах, встановлюємо їхню роль у першоджерелах; використовуючи метод наратології, досліджуємо специфіку наративу, його вияви в прозовому доробку О. Ірванця; аксіологічний метод сприяє визначенню функції інтертекстуальних елементів під час сприйняття творів та їх значення як особливості індивідуального стилю письменника.

Матеріал дослідження

Матеріал дослідження має свідчити про достовірність отриманих у роботі результатів.

Джерелом фактичного мовного матеріалу можуть бути словники різних типів, художні, наукові, газетні, публіцистичні, рекламні тексти, аудіозаписи діалектоносіїв певної говірки, історичні пам'ятки. Комбіноване використання джерел різних типів збільшує достовірність результатів проведеного дослідження. Покликання на джерела фактичного матеріалу подаються у круглих дужках (див. розділ 5 «Правила оформлення магістерської роботи»).

Достовірність отриманих у роботі результатів також підтверджується обсягом мовної вибірки, яка обов'язково має бути вказаною у ВСТУПІ до магістерської роботи. Обсяг мовної вибірки, що забезпечує достовірність

результатів, залежно від обраної теми дослідження, може становити відповідну кількість одиниць (окремих лексем, фразеологічних одиниць, граматичних форм, речень, мікроконтекстів, відеофрагментів), визначених випусковою кафедрою та отриманих шляхом суцільної вибірки з лексикографічних і/або текстових джерел.

Зразок

Матеріал дослідження. Уперше в українській комунікативній та прагмалінгвістиці було обрано відеоматеріал, виділений із сучасних українських художніх фільмів, що зумовлено специфікою предмета дослідження, адже візуалізація дає змогу виділити екстралінгвістичні релевантні пресупозиції вербального вираження ситуації початку комунікативного контакту (час, місце, попередній ситуативний контекст, вік, статус мовців), що не завжди можливо у процесі аналізу писемних текстів. Матеріалом дослідження стали

45 українських дискурсивних відеофрагментів ситуацій початку комунікативного контакту. Додатковим матеріалом слугували результати анкетування – 35 українських анкет. Методологічним підґрунтям анкети є семіотична модель М. Холідея, що описує регістрові характеристики дискурсу.

Джерела дослідження. Оскільки об'єкт дослідження – усне спілкування, що відбувається за певних екстралінгвістичних умов, – основним джерелом було обрано 10 українських сучасних художніх фільмів; 45 анкет, а також дослідження з мовленнєвого етикету.

Зразок

Джерельною базою дослідження слугували дані фразеологічних словників української мови, зокрема двотомного академічного фразеологічного словника української мови, укладеного В. Білоноженко, В. Винником, І. Гнатюк, фразеологічних словників української мови Г. Удовиченка, В. Ужченка та Д. Ужченка, Ю. Прадіда, а також дані Словника української мови в 11-ти томах, інших тлумачних словників. Загальна кількість проаналізованих фразем – 740 одиниць, мікроконтекстів їхніх уживань – 1000 одиниць.

Джерельну базу роботи становлять лексеми на позначення руху повітря (135 лексем) і фразеологічні одиниці з метеокомпонентом «вітер» (234 фразеологізми) в українській, російській і англійській мовах, дібрані з тлумачних і фразеологічних словників аналізованих мов.

Теоретичне і практичне значення одержаних результатів

У магістерській роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їхнього використання, а в магістерській роботі, що має прикладне значення, – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати.

Зразок

Теоретичне значення результатів роботи полягає в тому, що в ній вперше здійснено інтертекстуальний аналіз прозових творів О. Ірванця, виявлено інтертекстуальні рівні, елементи та джерела, до яких звертається письменник.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані під час вивчення курсу «Новітня українська література», у спецкурсах, присвячених творчості сучасних українських письменників.

Зразок

Теоретичне значення роботи. У роботі схарактеризовано диференційні ознаки комп'ютерного дискурсу, визначено кваліфікаційні та класифікаційні параметри медіа у комп'ютерному дискурсі й окреслено специфіку проведення контент-аналізу медіа у комп'ютерному дискурсі.

Результати дослідження можуть знайти ***практичне використання*** у вишівських курсах із лексикології української мови загалом і фразеології зокрема, спецкурсах з актуальних питань лінгвістики («Концептуальний аналіз мовних одиниць», «Концептивістика») та лінгвокультурології, шкільних факультативних курсах, для чого укладено навчальну програму філологічного профілю ЗНЗ для учнів 10–11 класів «Фразеологія у національно-мовній картині світу» (апробовано в Донецькій загальноосвітній школі I–III ступенів № 43). Матеріал роботи може бути використаний у лексикографічних студіях, зокрема під час створення фраземоідеографічних словників, під час написання курсових і магістерських робіт.

Зразок

Практичне значення роботи. Укладені під час роботи кодувальні карти можуть використовуватися в дискурсології, зокрема під час вивчення комп'ютерного дискурсу. Інформацію, отриману внаслідок контент-аналізу, можуть використовувати рекламодавці та потенційні відвідувачі проаналізованих інтернет-порталів.

Положення, які виносяться на захист

Положення, які виносяться на захист – короткий виклад нових положень, узагальнень, тенденцій або закономірностей, запропонованих автором особисто.

Зразок

Положення, які виносяться на захист:

1. Арсенал перекладача охоплює такі способи перекладу фразеологічних одиниць: добирання фразеологічного еквівалента, калькування, описовий спосіб перекладу, опущення фразеологічної одиниці із передбаченою компенсацією.

2. Вибір способу перекладу залежить від типу фразеологізму, контексту вживання, наявності тотожних або подібних одиниць у двох мовах, лексичних або граматичних обмежень, наявних у мові перекладу, особистих уподобань перекладача.

Апробація результатів дослідження

Основні положення наукового дослідження апробуються у вигляді доповідей на наукових гуртках, кафедральних семінарах, студентських (аспірантських) наукових семінарах, наукових конференціях (факультетських, регіональних, всеукраїнських та міжнародних) та/або у вигляді публікацій. Для магістерських робіт апробація є обов'язковою умовою одержання найвищого бала.

Якщо матеріали роботи повідомлялися на наукових конференціях, студентських наукових гуртках, колоквіумах або семінарах (теоретична апробація), слід точно вказати дані про відповідні наукові заходи (дата, місто, назва заходу).

Якщо з досліджуваної проблеми студент має публікацію(-ї), то необхідно вказати, у яких збірниках наукових робіт, наукових журналах, матеріалах конференцій тощо друкувалися матеріали магістерської роботи.

Зразок

Апробацією теми були виступи на університетських студентських наукових конференціях 2009–2011 років, участь у VI Всеукраїнській науковій конференції «Проблеми та перспективи наук в умовах глобалізації», IV Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Пріоритети сучасної філології: теорія і практика», стипендіальній програмі «Zavtra.ua». Було здійснено публікації у кількості чотирьох статей у фахових і нефахових виданнях: «Специфіка стилізації у повісті О. Ірванця «Очамимря» в контексті постмодернізму» (Вісник студентського наукового товариства, Донецьк, 2009), «Художні особливості постмодерного тексту в оповіданні О. Ірванця «Маленька нічна пригода чи то пак гонитва» (Вісник

студентського наукового товариства, Донецьк, 2010), «Модифікація жанру страшилки у творі О. Ірванця «Наш вожатий Фреді Крюгер» (Донецький вісник наукового товариства ім. Шевченка, Донецьк, 2012), «Наративні особливості оповідання О. Ірванця «Банний день» (Актуальні проблеми української літератури і фольклору, Донецьк, 2012).

Зразок

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження обговорювалися на Міжнародному молодіжному науковому форумі «Ломоносов–2011» (м. Москва), X Міжнародній конференції «Творча спадщина Миколи Гоголя і сучасний світ» (м. Ніжин), V Міжнародній конференції «Харківські студентські філософські читання, студентських конференціях у Донецькому національному університеті.

Матеріали роботи надруковані в таких виданнях:

1. Студентські філологічні студії початку XXI століття: збірник доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції 17–19 квітня 2009 р. Т. 1: Літературознавство. Донецьк: Донецький відкритий університет, 2009. С. 19–23.

2. Студентські філологічні студії початку XXI століття: збірник доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції 18 квітня 2008 р. – Т. 1: Літературознавство. Донецьк: ДІСО, 2010. С. 335–338.

3. Філологічний збірник: збірник наукових праць / відповід. ред.: Є. С. Отін. Вип. 5. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2010. С. 8–92.

4. V Харківські студентські філософські читання: матеріали міжнародної наукової конференції. Харків: ХНУ, 2010. С. 98–100.

5. Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету. Донецьк: ДонНУ імені Василя Стуса, 2010. С. 41–44.

6. Материалы XVI Международной научной конференции студентов, аспирантов и молодых ученых «Ломоносов-2011». Секция «Филология». Москва: МАКС Пресс, 2011. С. 441–443.

Зразок

Апробація. Роботу апробовано на таких наукових конференціях і семінарах: Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених «Мовна комунікація: сучасні технології у форматі різнорівневих систем» (ГДПІМ, 20 травня 2012, м. Горлівка), Міжвишівській науково-практичній конференції «Спадщина Бориса Грінченка в контексті сучасності. Критичне осмислення» (ДонНУ, 11–12 травня 2012, м. Донецьк), Міжнародному

науково-теоретичному і навчально-прикладному семінарі «Лінгвіст-програміст» (ДонНУ, 14–25 березня 2013, м. Донецьк); Всеукраїнській науково-методичній конференції «Сучасні технології гуманітарних дисциплін: інноваційний та науково-прикладний аспекти» (ДонНУ, 15–16 квітня 2013, м. Донецьк).

Основні положення і результати роботи викладено у 3 авторських публікаціях, 1 з яких одноосібна:

1) Боровик А. Типи перекладних фразеологічних словників в аспекті формування лінгвістичної компетенції. Вісник студ. наук. товариства Горлівського держ. пед. ін-ту іноземних мов. Горлівка : Вид-во ГДППІМ, 2012. Вип. 25. С. 181–184;

2) Краснобаєва-Чорна Ж., Боровик А. Власне-лінгвістичний і лінгвокультурологічний аспекти використання фразеологічних словників у шкільній практиці. Наукова скарбниця освіти Донеччини: науково-методичний журнал. 2012. № 1 (10). С. 42–46;

3) Боровик А., Боровик В. Алгоритм створення бази даних «Сучасна українська фразеологічна лексикографія». Лінгвокомп'ютерні дослідження: зб. наук. праць. Донецьк : ДонНУ, 2013. Вип. 6. С. 140–147.

Випускові кафедри філологічного факультету проводять постійнодіючі семінари та систематичні конференції, на яких студенти можуть виступати з повідомленнями про результати власних науково-теоретичних і науково-прикладних досліджень.

Довідка

Кафедра української мови проводить:

– Всеукраїнську науково-методичну конференцію «Сучасні технології викладання гуманітарних дисциплін: інноваційний та науково-прикладний аспекти» (раз на два роки);

Кафедра загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології проводить:

– Міжнародну наукову конференцію «Граматичні читання» (раз на два роки);

– Міжнародний науковий семінар «Сучасна граматики: концептуальні виміри і наукові парадигми» (раз на два роки);

– Міжнародний науково-теоретичний і навчально-прикладний семінар «Лінгвіст-програміст» (щорічно).

Кафедра теорії та історії української і світової літератури проводить:

- Сабарівські читання (щорічно).

Кафедра журналістики проводить:

- Всеукраїнську студентську науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми розвитку засобів масової комунікації у сучасній Україні» (щорічно);

Кафедра української філології та культури проводить:

- Всеукраїнську науково-практичну конференція студентів і молодих науковців «Креативність як феномен людського буття в культурі» (щорічно);

Кафедра психології проводить:

- науково-практичну конференцію студентів і молодих учених «Актуальні проблеми психологічної науки і практики» (щорічно).

Крім того, кожен студент може стати учасником традиційної підсумкової наукової студентської конференції, яка проводиться на філологічному факультеті щорічно (квітень – травень).

Студенти також можуть стати учасниками інших наукових заходів (конференцій, семінарів тощо), що проводяться вищими навчальними закладами України і зарубіжжя.

Основні положення своїх наукових досліджень студенти можуть опублікувати (одноосібно або у співавторстві з науковим керівником) в періодичних наукових або науково-методичних виданнях випускових кафедр філологічного факультету, факультету іноземних мов, а також у загальноуніверситетських виданнях.

Статті студентів можуть бути опубліковані і в інших виданнях вищих навчальних закладів України і зарубіжжя.

Видання випускових кафедр філологічного факультету:

- «*Лінгвістичні студії / Linguistic Studies*»: збірник наукових праць (видання кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології);
- «*Лінгвокомп'ютерні дослідження*»: збірник наукових праць (видання кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології);
- «*Актуальні проблеми української літератури і фольклору*»: науковий збірник (видання кафедри теорії та історії української і світової літератури);
- «*Стусознавчі зошити*»: науковий альманах (видання кафедри теорії літератури та художньої культури);
- «*Актуальні проблеми розвитку засобів масової комунікації в сучасній Україні*» (видання кафедри журналістики).

Видання факультету іноземних мов:

- «*Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах*».

**Видання Донецького національного університету
імені Василя Стуса:**

- «*Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету*» (загальноуніверситетське видання);
- «*Вісник Донецького національного університету. Серія: Філологія*» (загальноуніверситетське видання).

**Видання випускових кафедр філологічного факультету разом із
Науковим товариством ім. Шевченка:**

- «*Донецький вісник Наукового товариства ім. Т. Шевченка*». Серія: Мовознавство (видається кафедрою загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології разом з Донецьким національним технічним університетом);
- «*Донецький вісник Наукового товариства ім. Т. Шевченка*». Серія: Літературознавство (видається кафедрою теорії та історії української і світової літератури разом із Донецьким національним технічним університетом).

4.6. Основна частина

Основна частина магістерської роботи повинна мати чітку логічну структуру. Вона складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають із нової сторінки. Здебільшого, основна частина поділяється на 2–3 розділи. У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

РОЗДІЛ 1 зазвичай присвячується теоретико-методологічним аспектам досліджуваної проблеми. Обов'язковим складником першого розділу є аналітичний огляд літератури, у якому студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, студент повинен назвати ті питання, що залишилися невирішеними і, отже, визначити своє місце в розв'язанні проблеми. Кожне анотоване джерело повинно містити покликання на відповідну позицію в списку використаних джерел.

Рекомендований обсяг цього розділу – до 20 сторінок.

У подальших розділах на основі теоретичних положень першого розділу має бути всебічно проаналізована досліджувана проблема і запропоновані шляхи її вирішення.

РОЗДІЛ 2 (та інші розділи, якщо вони передбачені автором) має власне дослідницький характер. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором. Пропонується аналіз мовних одиниць або особливостей структури художніх творів тощо, доводяться теоретичні положення, які були окреслені в Розділі 1, викладаються результати власних спостережень.

Усі розділи повинні бути логічно пов'язані між собою. Матеріал, що викладається, має бути досить аргументованим і переконливим. У роботі слід уникати як зайвого цитування, так і думок, ідей, висловів, не підтверджених відповідними покликаннями на джерела.

4.7. Висновки

Загальні **ВИСНОВКИ** мають містити стислий виклад теоретичних і практичних результатів, отриманих автором магістерської роботи особисто в процесі дослідження. **ВИСНОВКИ** зазвичай оформлюються у вигляді певної кількості тез, їхня послідовність визначається логікою проведеного дослідження та композиційною будовою магістерської роботи.

У **ВИСНОВКАХ** необхідно викласти рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів, а також обґрунтувати

перспективи проведення подальшої роботи в цій галузі. Приклади для ілюстрації основних висновків проведеного дослідження не наводяться.

Покликання на інших авторів, їхнє цитування, а також наведення загальновідомих істин не допускаються.

Рекомендований обсяг висновкової частини – до 4-х сторінок.

4.8. Список літератури

Список літератури становить один з важливих складників магістерської роботи, що відображає ступінь вивчення студентом досліджуваної теми, свідчить про рівень володіння навичками роботи з науковою літературою.

До списку літератури включається вся опрацьована автором магістерської роботи література незалежно від того, де вона надрукована: в окремому виданні, у збірнику, журналі, газеті тощо, – а також без уваги на те, є чи немає в тексті роботи покликання на праці, що були використані автором під час роботи над темою.

У магістерських роботах студентів, що спеціалізуються на *кафедрі теорії та історії української і світової літератури* використана література подається єдиним списком і має назву: **СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**.

У магістерських роботах студентів, що спеціалізуються на **лінгвістичних кафедрах** (*кафедра української мови, кафедра загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології*) список використаної літератури складається з двох окремих списків: **СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ** та **СПИСКУ ДЖЕРЕЛ**.

До **СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ** включається вся теоретична література, опрацьована автором дослідження під час роботи над темою.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ містить бібліографічні описи використаних джерел фактичного матеріалу.

4.9. Додатки магістерської роботи

ДОДАТКИ наводяться в кінці роботи після **СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ**. За необхідності до **ДОДАТКІВ** доцільно включити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття змісту магістерської роботи (таблиці допоміжних цифрових даних, графіки, глосарії, ілюстрації допоміжного характеру, експериментальні методичні розробки, рекомендації щодо впровадження, зразок анкети, аудіозаписи, розшифрування аудіозаписів діалектоносіїв (тексти, відповіді на питання), список інформантів, історія населеного пункту, засади укладання словника, списки населених пунктів, у яких збирався фактичний матеріал, зразки оформлення карток, зразки словникових статей, пояснення методики збирання діалектологічного (соціолінгвістичного) матеріалу, лінгвістична карта, матеріали до презентації тощо.

РОЗДІЛ 5

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

5.1. Загальні вимоги

Магістерська робота подається до захисту в друкованому вигляді. Роботу друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) з використання текстового редактора Word:

– **шрифт** – *Times New Roman* (для значеннєвого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів);

– **розмір** шрифту – 14;

– **відстань** між рядками – 1,5 інтервала (до 30 рядків на сторінці);

– **береги**: верхній і нижній – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – не менше 10 мм.

Таблиці та ілюстрації допускається, у разі необхідності, виконувати на аркушах формату А3.

Шрифт друку повинен бути чітким, рядок – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту магістерської роботи повинна бути однаковою.

Вписувати в текст магістерської роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом або пастою тільки чорного кольору, в цьому разі щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Текст роботи повинен бути ретельно відредагованим, усі дані, цитати та літературні джерела вивірені автором роботи. Виявлений у роботі плагіат (використання чужих текстів без покликання на них) дає підстави оцінити представлену роботу на «незадовільно».

5.2. Оформлення заголовків

Заголовки структурних частин магістерської роботи: **АНОТАЦІЇ, ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ** (за потреби), **ВСТУП, РОЗДІЛИ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ** (для мовознавчих робіт), **ДОДАТКИ** (за потреби) – друкують великими літерами жирним шрифтом посередині рядка.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу жирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком структурної частини та текстом (або заголовком підрозділу) повинна дорівнювати 1,5 інтервалам.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу жирним шрифтом, у кінці ставиться крапка.

РОЗДІЛ 1

ПРОБЛЕМА РОМАНУ

ЯК ЖАНРОВОЇ ФОРМИ СЛОВЕСНОГО МИСТЕЦТВА

1.1. Походження та розвиток романної прози в європейській літературі

Традиційно вважається, що роман – це універсальний жанр, який здатний відтворити найширше коло життєвих явищ, порушувати кардинальні проблеми духовного, морально-етичного, екзистенційного, соціального, суспільного, метафізичного планів, створювати цілісні картини життя.

РОЗДІЛ 2

ЗАСОБИ ФРЕЙМОВОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ІРОНІЇ В ДИСКУРСІ

2.1. Рівень організації мовлення

Цей рівень у мовленні преси репрезентований використанням різних сценаріїв з іронічною метою <...>.

2.1.1. Іронія і синтаксичні сценарії.

У цьому підрозділі варто розглянути сценарії, запозичувані пресою з різних сфер життя, передусім усного мовлення. Особливості таких сценаріїв зазвичай виявляються на рівні синтаксису <...>.

Кожну структурну частину магістерської роботи **АНОТАЦІЇ, ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ** (за необхідності), **ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ** (для мовознавчих робіт), **ДОДАТКИ** (за необхідності) треба починати з нової сторінки (підрозділів, пунктів і підпунктів це не торкається).

Сторінки усіх структурних частин магістерської роботи, включаючи **СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ і ДОДАТКИ**, підлягають нумерації на загальних засадах.

NB! Магістерська робота подається до захисту у двох примірниках: перший – у твердій палітурці (пружинне опрацювання забороняється!); другий – на електронному носії (одним файлом). Електронна версія роботи має бути ідентичною паперовій (електронний варіант подавати у версії Word).

NB! Підшивається (переплітається) в магістерській роботі тільки те, що є продуктом діяльності самого студента:

- текст роботи;
- додатки (останнім додатком є Декларація щодо унікальності текстів роботи та невикористання матеріалів інших авторів без посилань, підписана особисто студентом);
- ксерокопії публікацій. Вкладається у роботу:
- відгук наукового керівника;
- рецензії (*внутрішня і зовнішня*);
- акт про впровадження науково-дослідної роботи (*його надання є не обов'язковим, але бажаним, оскільки засвідчує ефективність здійсненого дослідження*).

5.3. Нумерація сторінок

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Номери сторінок проставляють у **нижньому полі справа**, починаючи зі **ВСТУПУ**.

Першою сторінкою магістерської роботи є **ТИТУЛЬНА СТОРІНКА**, яку включають до загальної нумерації сторінок, але номер сторінки не ставлять.

Номер розділу ставлять після слова **РОЗДІЛ** (нумерація арабська). Номери розділів можуть указуватися окремим рядком над відповідним заголовком (**РОЗДІЛ 1**), після номера крапка не ставиться. Якщо назва розділу пишеться в одному рядку з номером цього розділу, то після номера ставиться крапка (**РОЗДІЛ 1.**).

Такі частини роботи, як **ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ** не мають порядкового номера, тобто всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини роботи, нумеруються звичайним чином, не нумеруються лише їх заголовки (не можна друкувати: «Розділ 5. ВИСНОВКИ»).

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу. Після кожної цифри має стояти крапка (**2.3.**).

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу та номера пункту, між якими ставиться крапка (наприклад, **1.3.2.**) – другий пункт третього підрозділу першого розділу), потім у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Примітки до тексту роботи, таблиць і рисунків нумеруються послідовно в межах кожної сторінки.

5.4. Умовні скорочення

Перелік умовних скорочень треба друкувати двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їхнє детальне розшифрування.

Якщо в тексті роботи використовуються скорочення не лише термінів, а й назв мов, лексикографічних джерел тощо, їх подають під відповідними заголовками, які нумерують послідовно в межах переліку умовних скорочень і друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу жирним шрифтом.

NB! Треба уникати використання великої кількості умовних скорочень, бо це ускладнює сприйняття змісту роботи.

Зразок

Перелік умовних скорочень

1. Мови

англ. – англійська
грец. – грецька
і.-є. – індоєвропейська
ісп. – іспанська
лат. – латинська
нім. – німецька
пол. – польська
рос. – російська
укр. – українська

2. Лексикографічні джерела

СРЯ – Словарь русского языка СУМ – Словник української мови

3. Терміни

БІ – базовий іменник
ЛСВ – лексико-семантичний варіант
ПІ – похідний іменник
ФТ – формула тлумачення

5.5. Покликання на використану літературу і джерела

Під час написання магістерської роботи студент має покликатися на джерела, матеріали, окремі результати з яких наводяться в магістерській роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена магістерська робота. Це дозволяє перевірити вірогідність інформації, допомагає з'ясувати її зміст тощо.

Покликання в тексті магістерської роботи на **СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ** слід позначати порядковим номером за списком. Цей номер, а також (через кому) номер сторінки(-ок), на якій(-их) знаходиться цитований матеріал, подається в квадратних дужках, наприклад [11, с. 15] або [11, с. 15–25].

Зразок

Д. С. Лихачов наголошує, що «художній світ словесного твору має внутрішню єдність, що визначається загальним стилем твору або автора, стилем літературного напрямку чи «стилем доби» [43, с. 89].

Якщо описується праця загалом, то в дужках зазначено тільки її порядковий номер, наприклад: «... у праці О. О. Потебні «Думка й мова» [11]».

Зразок

Увага до статистичних методів визначення диференційних ознак функційних стилів та ідіостилю характерна для 60–70-их рр. ХХ ст. У 80–90 рр. ХХ ст. – поч. ХХІ ст. активізовано дослідження ідіостилю з погляду естетики художнього слова й створення індивідуальних картин світу [15; 24; 38; 45; 47 та ін.].

Якщо покликаються підряд декілька разів на одне джерело, у квадратних дужках зазначається: [Там само].

Зразок

За словами О. М. Фрейденберг, за часів еллізму «відчинилися всі двері» [41, с. 135]. Свідомості давнього елліна відкривається різнобарвний в етнічному й соціальному планах світ. «Грецька культура починає активно впливати на культуру азійських та африканських народів, як результат – синтез традицій, релігій, мов» [Там само].

Якщо в роботі укладено **СПИСОК ДЖЕРЕЛ**, то покликання в тексті роботи подаються так:

- окрема книга – (Андріяшик 1966), (Т. Шевченко, с. 45);
- періодичне видання – (День – 06.11.12), (Донеччина – 21. 04. 2009);
- електронне джерело – (http://www.ukr.net/news/britogolova_ruslana_naresht_vdjagla_ves_ln_u_suknju_foto-15816233-1.html).

Оформлення покликання на певне видання має відповідати його бібліографічному опису за списком літератури.

5.6. Загальні вимоги до цитування

Для підтвердження власних аргументів через покликання на авторитетне джерело або для критичного аналізу тієї чи іншої наукової праці слід наводити **цитати**. Науковий етикет вимагає точного відтворення цитованого тексту.

Текст цитати починається і закінчується лапками. Цитата наводиться в тій граматичній формі, у якій вона подана в першоджерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Пропуск слів, речень, абзаців у цитуванні допускається без перекручування авторського тексту. Пропуски позначаються трьома крапками. Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, він не зберігається.

Цитата наводиться мовою виконання магістерської роботи.

При згадуванні в тексті прізвищ ініціали ставляться перед прізвищем: О. В. Соколов, А. О. Ткаченко, І. Р. Вихованець, а не Соколов О. В., Ткаченко А. О., Вихованець І. Р., як це прийнято в списку літератури.

Кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело.

Цитувати авторів необхідно за їхніми працями, але коли джерело недоступне, дозволяється скористатися цитатою цього автора, опублікованою в іншому виданні. У цьому разі покликанню повинні передувати слова: «Цит. за: ...».

Зразок

У сучасній лінгвістиці простежується неоднорідність поглядів на розуміння і співвідношення понять ідіолект та ідіостиль. Так, В. П. Григор'єв ототожнює ці терміни, акцентуючи увагу на тому, що «будь-який

ідіостиль як факт сучасної літератури є одночасно й ідіолектом» [71, с. 4].

У літературознавчому словнику-довіднику («Nota Bene») читаємо: «Метафора – це один з основних тропів поетичного мовлення... В метафорі певні слова та словосполучення розкривають сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю» [36, с. 456].

В. М. Жирмунський наполягав на тому, що в «живій єдності художнього твору всі прийоми взаємодіють і підпорядковуються єдиному художньому завданню» (цит. за: [43, с. 89]).

Приклади мовного матеріалу в магістерській роботі друкуються курсивом (без виділення жирним шрифтом).

Зразок

Як уже зазначалося, погоджуючись на одруження, дівчина подавала рушники, а на знак відмови – виносила гарбуза, пор.: пахне гарбузом; піти з гарбузом (з гарбузами); годувати гарбузами; давати (підносити) / дати (піднести) [печеного] гарбуза; діставати / дістати (покуштувати, схопити) [печеного] гарбуза; наділяти / наділити гарбузом (гарбузами); скуштувати гарбузової каші; остатися з гарбузом.

Фрагменти тексту, що слугують ілюстративним матеріалом, друкуються курсивом. Елементи ілюстративного тексту, що потребують виділення, підкреслюються.

Зразок

У реченнях із модальними словами *час, пора* суб'єкт може бути виражений формою давального відмінка імені (N₃): *А вам уже час їхати додому* (Ваше здоров'я – 18.06.2007); *Вона напружилась, захвилювалась. Дубль поклав свою руку на її, сердечно подякував і сказав, що їй пора відпочити* (О. Черногуз, с. 33).

5.7. Таблиці. Діаграми

Цифровий матеріал оформлюють у вигляді **таблиць**.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею та друкують чи записують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери і не підкреслюють.

Заголовки граф повинні починатися також з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великої, якщо є самостійними.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

Висота рядків повинна бути не меншою за 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Зразки

Таблиця 2

*Кількісний аналіз парадигматичних і синтагматичних рядів
реакцій на стимул життя*

Концепт	Лексичне наповнення	
	Парадигматичний ряд (кількість одиниць)	Синтагматичний ряд (кількість одиниць)
Доля	Доля 57; щастя 116; нещастя 19.	Щасливе 102; нещасливе 22.
Особа	Задоволення 42; страждання 36; складне 20 / нелегке 7 / непросте	Важке 30 / тяжке 19; особисте 40; безтурботне 23; самостійне 10.
Родина	Родина 77 / сім'я 53; дитина 53 / діти 37; батьки 49; мама 42 / ма- ти 6; батько 18	Родинне 45 / сімейне 47; самотнє 17.
Шлюб	Шлюб 85; подружжя 46; одру- ження 27; весілля 23; наречений 19; чоловік 17; дружина 15; вір- ність 11	Подружнє 55.
Суспільство	Суспільство 66; кар'єра 37; люди 32; злет 31; падіння 22, середовище 22	Суспільне 60

Структурні типи оцінного дискурсу (рецензія)

Структурний тип	Компоненти	Примітки
I	1. Вступ (оцінка (+ / -) / нейтральна (анотований вступ))	обов'язковий компонент
	2. Основна частина (оцінка (+ / -))	обов'язковий компонент
	3. Висновок (оцінка (+ / -))	обов'язковий компонент
	4. Література	факультативний компонент
II	1. Епіграф / Анотація	факультативний компонент
	2. Вступ (оцінка (+ / -) / нейтральна)	обов'язковий компонент
	3. Основна частина складається з двох окремих блоків: <ul style="list-style-type: none"> • оцінка (+) • оцінка (-) 	обов'язковий компонент
	4. Висновок (оцінка (+))	обов'язковий компонент
III	1. Вступ (оцінка (+))	обов'язковий компонент
	2. Основна частина (оцінка (+))	обов'язковий компонент
	3. Висновок (оцінка (+))	обов'язковий компонент

Цифровий матеріал може подаватися й у вигляді **діаграми**. *Діаграма* – графічне зображення квантитативних даних, залежність однієї величини від іншої за допомогою ліній і геометричних фігур. Здебільшого діаграми впорядковують дані за горизонтальною (вісь категорій) і вертикальною (вісь значень) осями.

Діаграма є засобом наочного подання даних. Вона полегшує порівняння цифрових даних, зіставлення закономірностей і тенденцій розвитку. Діаграми є зручним засобом подання кількісних даних у презентації під час захисту магістерської роботи.

Назва діаграми являє собою стислу характеристику зображеного. Діаграму доповнюють поясненням (легендою, що містить кольорові позначення деталей сюжету).

Номер діаграми та її назву друкують нежирним шрифтом і розміщують над діаграмою, пояснення – праворуч або ліворуч від діаграми.

Тип діаграми обирають, виходячи з певного загального задуму.

Стовпчикова діаграма – це графік з однією віссю для зображення якісних і порядкових показників (величин, частот). Дані репрезентуються як паралельні прямокутники (стовпчики) однакової ширини. Кожен стовпчик зображує один клас якісних величин. Висота стовпчика пропорційна величині або частоті вимірювального параметру. Цей різновид діаграм використовують для порівняння даних або для зображення відхилення від вихідного рівня / норми.

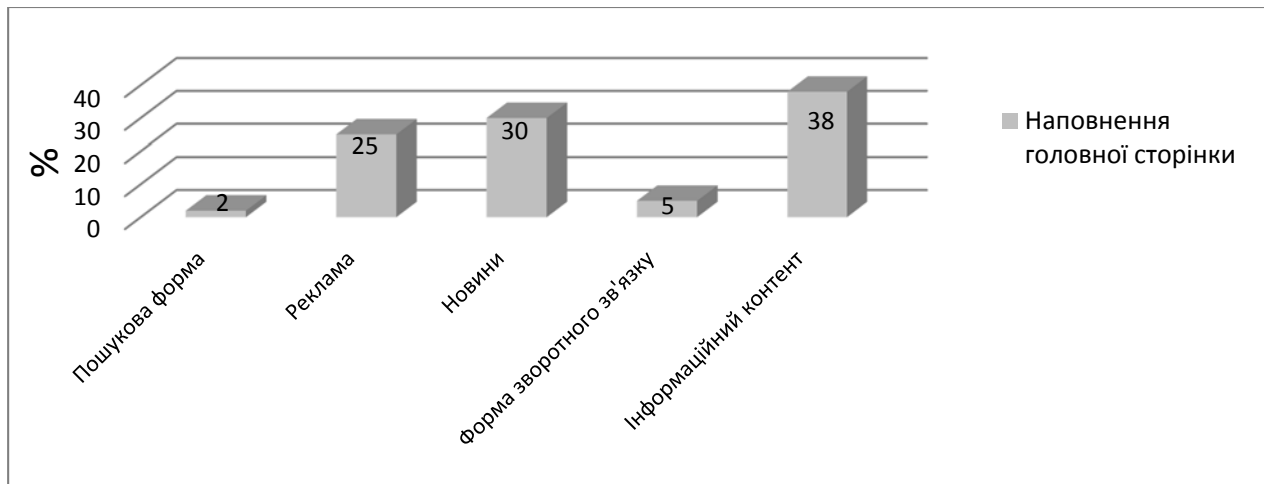
Гістограма – різновид графіка, що демонструє зміну даних за певний проміжок часу, а також використовується для ілюстративного порівняння об'єктів.

Секторна діаграма – різновид графіка, що зображує співвідношення частин цілого.

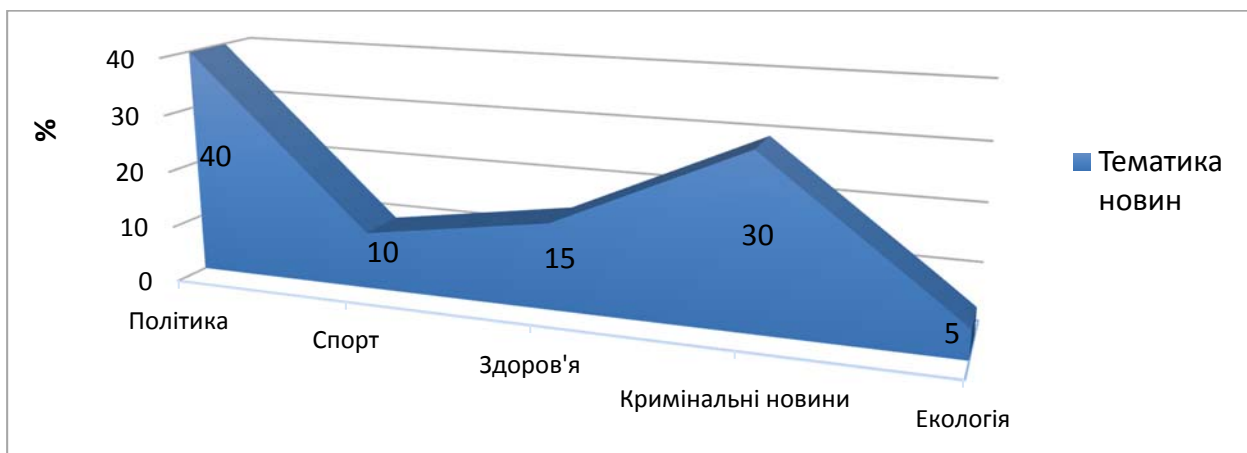
Кільцева діаграма – різновид графіка, що відображає відношення частин до цілого, але не може містити більше одного ряду даних.

Зразки

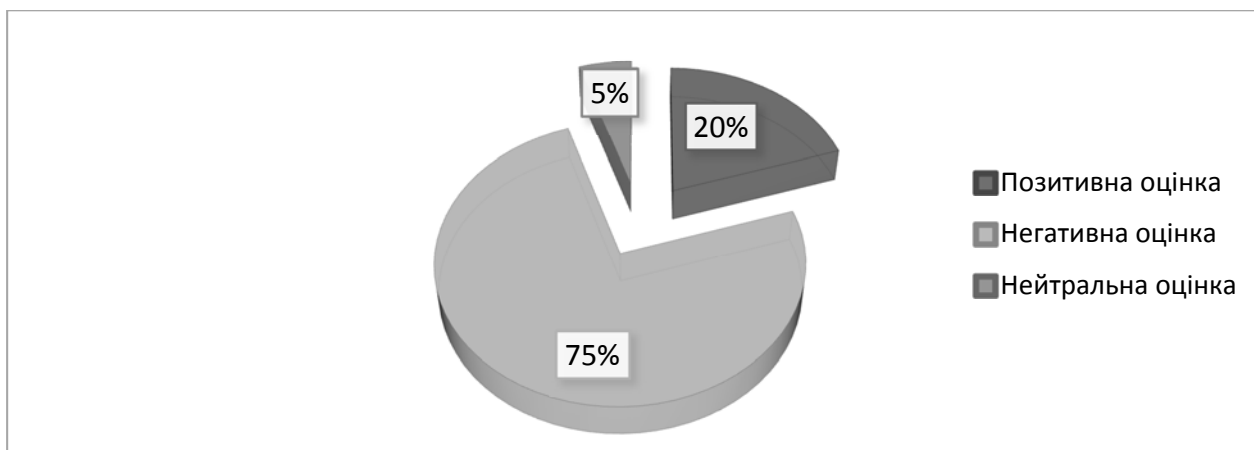
Діаграма 1. Відсоткове співвідношення елементів головних сторінок глобальних інформаційних порталів

Діаграма 2. Тематика новин на головних сторінках глобальних інформаційних порталів

Діаграма 3. Оцінка новин на головних сторінках глобальних інформаційних порталів

5.8. Бази даних

Останнім часом досить популярним є використання баз даних (далі БД) у лінгвістиці. Базу даних визначаємо як упорядкований набір логічно взаємопов'язаних даних, що використовується в системі, призначеній для задоволення інформаційних потреб користувачів (у технічному розумінні це також і система керування БД).

Головним завданням БД є гарантоване збереження значних обсягів інформації (записи даних) і надання доступу до неї користувачеві або ж прикладній програмі. БД складається з двох частин – збереженої інформації та системи управління нею. Для забезпечення ефективності доступу записи даних організовують як множину фактів (елемент даних).

Основні ознаки БД:

- незалежність даних від програм;
- для пошуку та модифікації даних використовуються спільні механізми;
- здебільшого у складі БД існують засоби для підтримки її цілісності та захисту від неавторизованого доступу;
- дані логічно пов'язані між собою і несуть відповідну інформацію;
- структура баз даних відповідає тому специфічному набору даних, який вона містить;
- бази даних відображають тільки окремі аспекти реального світу, що дозволяє визначити їх як «мікросвіт».

Основні можливості БД:

- оновлення, поповнення і розширення БД;
- висока надійність зберігання інформації;
- виведення повної та достовірної інформації на запити;
- засоби захисту інформації в БД.

На відміну від файлових систем, БД спрямована на підтримку даних для кількох застосувань.

Взаємозв'язаність даних полягає в тому, що доступ до певної групи даних якогось застосування загалом полегшує доступ до інших груп даних цього ж застосування. В умовах орієнтації БД на велику кількість застосувань виникає необхідність у підтримці значного числа різноманітних зв'язків між даними.

Система управління базами даних Microsoft Access об'єднує відомості з різних джерел в одній реляційній базі даних. Форми, запити і звіти, що створюються, дозволяють швидко й ефективно оновлювати дані, отримувати відповіді на питання, здійснювати пошук потрібних даних, аналізувати дані, друкувати звіти, діаграми тощо.

На основі опрацьованої ідеографічної структури ФСП «Емоції людини» укладено базу даних «Фразеологічні одиниці на позначення емоцій людини у сучасній українській мові». База даних створена у програмі Microsoft Office Access та складається з 255 фразеологічних одиниць, що містяться у першому з семи полів бази (див. Рис. 2.1). Значення фразеологізму подається у другому полі. У третьому полі подано оцінку позитивну, негативну або нейтральну. Четверте поле вказує на належність фразеологізму до певної ФСПГ. У такий спосіб за необхідності у базі можна одразу побачити усі фразеологічні одиниці української мови на позначення певної емоції. Структурна характеристика фразеологізму подана у п'ятому полі, а стилістична – у шостому. Використано стилістичні маркери (згідно з їхньою наявністю у (3)): лайливе, зневажливе, фамільярне, жартівливе. Сьоме поле презентує контекст з певною фразеологічною одиницею, дібраний з художньої літератури.

Фразеологічна одиниця	Значення	Оцінка (+/0/-)	Ідеографічна характеристика	Структурна характеристика	Стилістична характеристика	Контекст
пихлий носє (з пихатістю) / пихіє	Уживається для вираження незадоволення з приводу небажаної появи когось, чого-небудь	(-)	СПГ 'Незадоволення'	N' s V	зневажл.	Утіпа вчєра увачєри влітє дї Микєли, лєхий грєніє тєсьмовєдєтєля (. Карпенко-Карий).
лєхий носєть	Уживається для вираження незадоволення, роздратування у зв'язку з небажаною відсутністю або появою ксьогось, наявним перебуванням де-небудь	(-)	СПГ 'Незадоволення'	N' s V	грубє	Лєхий носєть їх тєх пієно (З гєзєтє).
лєхє з нєм (з нєю, з нєми)	Уживається для вираження незадоволення кимсь, чимсь, побажання не зважати на ксьогось, що-небудь	(-)	СПГ 'Незадоволення'	N' s з Ргог	вїдсутня у ФС/М	- Тє лєхє з нєм, дїдє, з тєм Герєсєнєм! Його вжє й слїд прохєловє. Слїє рєкєє од сєшєї сгєсєдї і сїє дрємєнєчє. . (Життє І. Карпенко-Карого).
лєхє його берє	Уживається для вираження незадоволення, досєдї з прєчєшчє чєсь	(-)	СПГ 'Незадоволення'	N' s Pron V	лєйл.	«Ну, й лєхє його берє», - струєчєлє з сєбє хєрєлєний острєх (М. Стєльмєх).
лєхє нє гєловє	Уживається для вираження незадоволення чїмсь, чємсь, дїєям, неспєкєнєм до кєгєсь	(-)	СПГ 'Незадоволення'	N' s нє Vбs	лєйл.	Лєхє нє твоєю гєловє з тєким стєлєсєнєм до рєботє (З гєзєтє).

Рис. 2.1. Фрагмент бази даних «Фразеологічні одиниці на позначення емоцій людини у сучасній українській мові»

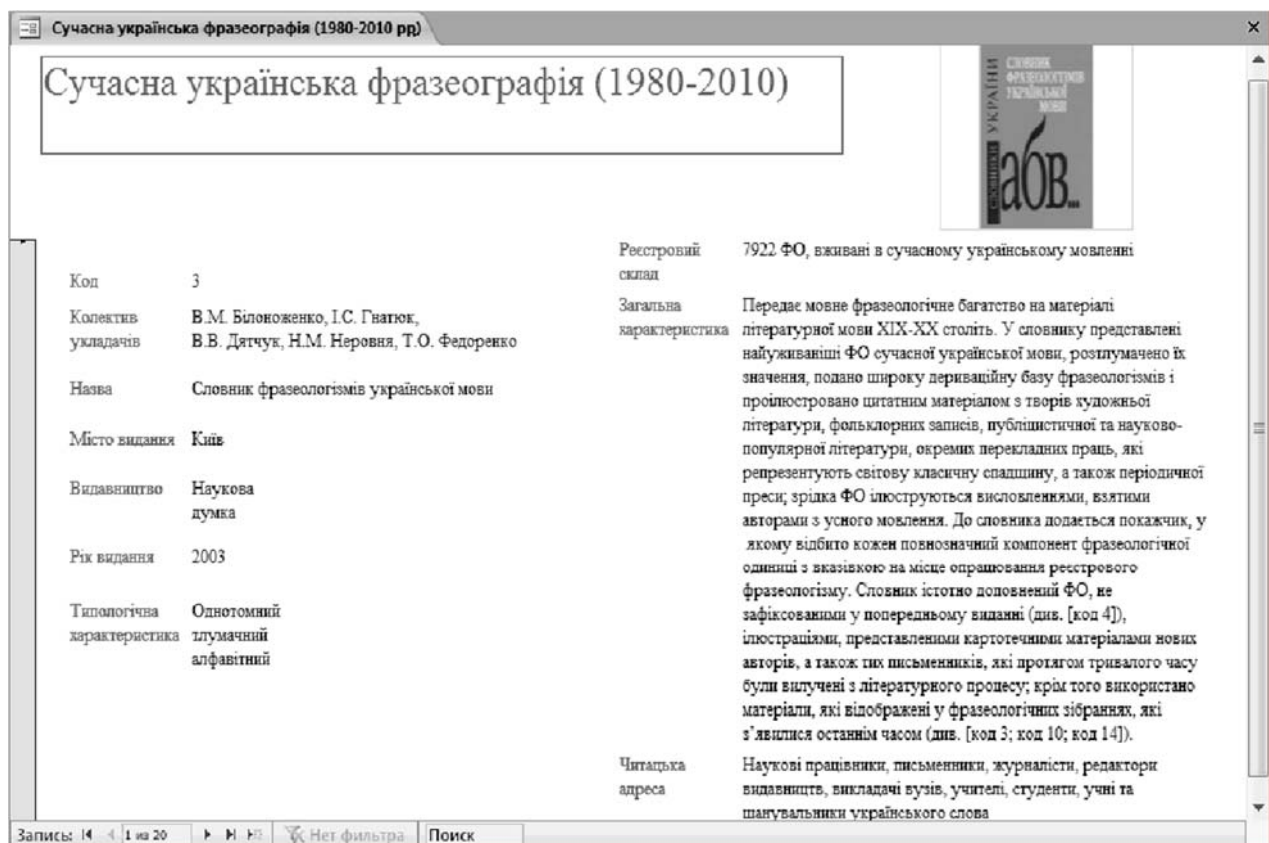

Рис. 2.2. Фрагмент бази даних «Сучасна українська фразеологія (1980–2010 рр.)»

5.9. Ілюстрації

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти), розмір яких не перевищує 0,3 формату А4, можна подавати в магістерській роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрація, розміри якої більші за формат А4, враховують як одну сторінку й розміщують у **ДОДАТКАХ** з відповідними покликаннями на них у тексті.

Ілюстрації позначають словом «Рисунок» (скорочено) і нумерують послідовно в межах розділу, тобто номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка «Рис. 1.2.».

Ілюстрації повинні мати точну та коротку назву, яку розміщують після номера ілюстрації. У деяких випадках ілюстрації доповнюють окремими поясненнями. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Наприклад, «Рис. 1.1. Обкладинка першого видання поеми «Енеїда» І. Котляревського».

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їхнє чітке відтворення.

Фотознімки розміром менші за формат А4 повинні бути наклеєні на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

NB! На всі таблиці, діаграми та ілюстрації магістерської роботи повинні бути покликання в тексті, у цьому разі слово «таблиця / діаграма / рисунок» у тексті пишуть скорочено, наприклад: [табл. 1], [рис. 2.1].

У повторних покликаннях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: [див. табл. 3].

5.10. Оформлення списку літератури та джерел

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ та **СПИСОК ДЖЕРЕЛ** (у мовознавчих роботах) мають окрему порядкову нумерацію.

Література у списках подається в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, спочатку кирилицею, потім – латиницею.

Бібліографічний опис літератури укладають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Необхідну інформацію можна отримати з таких стандартів:

– Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015;

– Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: загальні вимоги та правила: ДСТУ 35-82–97;

– Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами: ДСТУ 7093:2009;

– Библиографическая запись сокращения слов на русском языке: общие требования и правила: ГОСТ 7.12–93.

Покликання в тексті роботи на **СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ** оформляють у квадратних дужках, вказуються порядковий номер за списком та номер сторінки. Наприклад: [5, с. 36].

Покликання в тексті роботи на **СПИСОК ДЖЕРЕЛ** оформляють у круглих дужках. Наприклад: (Панас Мирний, с.106); (Високий замок. – 25.06.2012); (www.meder.hu/Ukran.htm).

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ ТА СПИСКУ ДЖЕРЕЛ

КНИГИ

Однотомні видання

Один автор

Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

Два і більше авторів

Zhovinsky E. Ya., Kryuchenko N. O., Paparyha P. S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2-х т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.

Без автора

Збірники

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Физика импульсных разрядов в конденсированных средах. Материалы XVI Международной научной конференции (19–22 авг. 2013, г. Николаев). Николаев, 2013. 253 с.

Багатотомні видання

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

ІНШІ ВИДАННЯ

Каталоги

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року Київ: Академперіодика, 2009. 444 с.

Препринти

Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006, 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Авторські свідоцтва

А.с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). № 3360585/2508 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.

Патенти

Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Автореферати дисертацій

Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.

Стандарти

ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. Київ, 1995. 47 с.

Рецензія

Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно-цивілізаційний вимір. *Вісн. Кн. палати*. 2001. № 12. С. 14-15.

Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ – початок ХХ ст.): монографія: у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с. ; т. 2. 400 с.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ

Стаття із журналу, збірника, розділ книги

Незалежно від кількості авторів у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62–67.

Назарчук З. Т. Дифракция Е-поляризованных электромагнитных волн на цилиндрическом экране с сечением в виде ломаной кривой. *Волны и дифракция*. Тбилиси, 1985. Кн. 1. С. 507—511.

Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. *Теорія і практика раціон. проектування, виготовлення і експлуатації машинобуд. конструкцій*: Праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11–13 лист. 2010). Львів, 2010. С. 9—10.

Незалежно від кількості авторів у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках)

за умови, що в основному тексті на цій сторінці написано: «У статті Я. С. Яцківа, А. І. Радченко «Про ефективність видання наукових журналів в Україні»¹ опис можна подати в такому вигляді (п. 4.9 вказаного стандарту):

¹ *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62–67.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Garfield E. More on the ethics of scientific publication: abuses of authorship attribution and citation amnesia undermine the reward system of science. *Essays of an information scientist*. URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

Опис частини електронного ресурсу у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках)

за умови, що в тексті наведено бібліографічні відомості, які дозволяють документ ідентифікувати (його назву і прізвища авторів, рік випуску) (п. 5.3.6):

* URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

Правила скорочень слів у бібліографічному описі

1.1. Скороченню підлягають різні частини мови. Одне й те саме скорочення застосовується для всіх граматичних форм одного й того самого слова, незалежно від року, числа, відмінка й часу.

Допускається використовувати загальноприйняті скорочення.
Наприклад: *до нашої ери* – *до н. е.*; *сантиметр* – *см.*

Неприпустиме одне скорочення для двох різних за значенням слів.

1.2. Під час скорочень слів застосовують відсікання, стягування чи поєднання цих прийомів. Під час скорочення повинно залишатися не менше ніж дві літери, незалежно від прийому, який використовується. Під час стягування крапка не ставиться, під час відсікання крапка ставиться. Наприклад: *адміністрація* – *адмін.*; *гривня* – *грн.*

Скорочення слова до однієї початкової літери допускається тільки для загальноприйнятих скорочень та окремих слів. Наприклад: *рік (роки)* – *р. (рр).*; *сторінка* – *с.*

1.3. Іменники та інші частини мови, крім прикметників і дієприкметників, скорочують лише за наявності їх у списку особливих випадків скорочень слів. Наприклад: *бібліотека* – *б-ка*; *видавництво* – *вид-во.*

Під час скорочення іменників ураховуються відмінкові закінчення однини або множини. Наприклад: *інститут* – *ін-т*, *інститути* – *ін-ти*; *університет* – *ун-т*, *університети* – *ун-ти.*

1.4. Прикметники і дієприкметники, що закінчуються на:

-авський	-ентальний	-ільський	-адський	-енький	-інський
-ажний	-ерський	-ірський	-азький	-еський	-істий
-айський	-ецький	-ічий	-альний	-евий	-ічний
-альський	-ивний	-кий	-аний	-инський	-ний
-анський	-ирський	-ній	-арський	-истий	-ований
-ативний	-иський	-овий	-атський	-ицький	-овський
-ацький	-ичий	-одський	-евий	-ичний	-ольський
-ейський	-іальний	-орський	-ельний	-івний	-ський
-ельський	-івський	-уальний	-ений	-ійний	-чий
-енний	-ійський	-яний	-енський	-ільний	-янський

скорочують відсіканням цієї частини слова. Наприклад:

- 1.4.1.** Прикметники, що закінчуються на *-графічний, -логічний, -номічний, -навчий*, скорочують відсіканням частини слова *-афічний, -огічний, -омічний, -авчий*. Наприклад: *географічний – геогр.; філологічний – філол.*
- 1.4.2.** Прикметники, утворені від власних імен, скорочують відсіканням частини *-ський*. Наприклад: *франківський – франків.; шевченківський – шевченків.*
- 1.4.3.** Під час скорочення прикметників, утворених від географічних назв і назв народів, як в етнографічному, так і в адміністративному значенні, зберігають найповнішу для розуміння форму скорочення. Наприклад: *ніжинський інститут – ніжин. ін-т; бориспільський край – бориспіль. край; Луганська область – Луган. обл.*
Якщо назви району і області збігаються, то вони скорочуються ідентично. Наприклад: *Харківська область – Харк. обл.; Харківський район – Харк. р-н.*
- 1.5.** Якщо відсіченій частині слова передуює літера «й» або голосна, то під час скорочення слова зберігають наступну за нею приголосну. Наприклад: *олійний – олійн.; червоний – червон.*
- 1.6.** Якщо скороченню підлягає тільки одна літера, то слово не скорочують. Наприклад: *вчений – вчен., але вчена – не скорочують; вищий – вищ., але вища – не скорочують.*
- 1.7.** Якщо відсіченій частині слова передуює апостроф, то під час скорочення слова зберігають наступну за ним голосну і приголосну. Наприклад: *торф'яний – торф'ян.; слов'янський – слов'ян.*
- 1.8.** Якщо відсіченій частині слова передуює літера «ь», то скорочувати слово слід на приголосну, що стоїть перед нею. Наприклад: *гуцульський – гуцул.; грецький – грец.; сільський – сіл.*
- 1.9.** Якщо відсіченій частині слова передуює подвоєна приголосна, то під час скорочення слова зберігають одну з приголосних. Наприклад: *іменний – імен.; осінній – осін.; щоденний – щоден.*
- 1.10.** Якщо слово може скорочуватися відсіканням різної кількості літер, то відсікають максимальну кількість. Наприклад: *фундаментальний – фундам. (а не фундаментал., фундамент.); експериментальний – експерим. (а не експериментал., експеримент.)*
Якщо під час максимального скорочення затемнюється значення слова, то слід уживати повнішу форму скорочення. Наприклад: *комічний – коміч.; континентальний – континент.; графічний – графіч.*
- 1.11.** У складних іменниках, що пишуться через дефіс, відсікають кожен складову частину або одну з них, якщо ці іменники наведені у списку особливих випадків скорочень слів. Наприклад: *словник-довідник – слов.-довід.; школа-інтернат – шк.-інтер-нат; книжка-картинка – кн.-картинка.*

- 1.12.** У словосполученні скорочують кожне слово. Наприклад: *допоміжна картка* – *допом. карт.*; *роздільна пагінація* – *розд. паг.* В окремих усталених словосполученнях слова скорочують тільки в складі даного словосполучення. Наприклад: *титульний аркуш* – *тит. арк.*; *вихідні дані* – *вих. дан.*; *без року* – *б. р.*
- 1.13.** У географічних назвах, що пишуться через дефіс, відсікають другу складову частину, якщо вона має закінчення – ський. Наприклад: *місто Кам'янець-Подільський* – *м. Кам'янець-Поділ.*
Примітка. Географічні назви, що є складними іменниками та пишуться через дефіс, не підлягають скороченню, наприклад: *Івано-Франківськ*, *Михайло-Олександрівка*.
- 1.14.** У складних прикметниках, що пишуться через дефіс, відсікають кожну складову частину або одну з них відповідно до загальних правил скорочення. Наприклад: *фізико-математичний* – *фіз.-мат.*; *хіміко-технологічний* – *хім.-технол.*; *греко-католицький* – *греко-католиц.*
- 1.14.1.** У складних прикметниках, що пишуться разом, відсікають другу частину слова відповідно до загальних правил. Наприклад: *лісогосподарський* – *лісогосп.*; *кримськотатарський* – *кримськотатар.*
- 1.14.2.** Однокорінні прикметники і дієприкметники, що відрізняються лише префіксами, скорочують однаково. Наприклад: *карпатський* – *карпат.*; *закарпатський* – *закарпат.*; *прикарпатський* – *прикарпат.*
- 1.14.3.** У складних словах, які пишуться разом, скорочують або першу, або останню частину слова чи залишають перші літери слів, які утворюють складне слово. Наприклад: *діафільм* – *ДФ.*; *відеофонограма* – *відеофоногр.*
- 1.14.4.** Відсікати слово до однієї початкової літери звичайно не прийнято, крім особливих випадків. Наприклад: *науково-дослідний* – *н.-д.*
Ініціальна абревіація записується початковими літерами без крапок. Наприклад: *творче об'єднання* – *ТО*; *Велика Вітчизняна війна* – *ВВВ*.
Дозволяється використовувати деякі усталені скорочення, форма яких відображає сформовану практику їх застосування. Наприклад: *місто* – *м.*; *сільськогосподарський* – *с.-г.*
- 1.14.5.** Якщо слово є єдиним членом речення (у відомостях, що відносяться до назви), його не відсікають. Наприклад: *Українська мова: підручник* – а не *Українська мова: підруч.*; *Лікарські рослини: словник-довідник* – а не *Лікарські рослини: слов.-довід.*; але *Українська мова: підручник для 1-го класу* – *Українська мова: підруч. для 1-го кл.*

5.11. Додатки

ДОДАТКИ оформлюють як продовження магістерської роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку покликань у тексті роботи.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки і обов'язково мати заголовок.

У правому верхньому кутку над заголовком розміщують слово «Додаток» і велику літеру, що позначає його порядкову позицію. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки. Наприклад: *Додаток А*, *Додаток Б*). Один додаток позначається як *Додаток А*.

Окремим Додатком подаються матеріали з апробації основних положень дослідження. Для публікацій – це ксерокопія титульної сторінки збірника і ксерокопія статті. Участь у конференції підтверджується ксерокопіями дипломів, грамот, сертифікатів учасників та/або ксерокопією титульної сторінки Програми конференції та сторінкою, на якій зазначається прізвище та тема доповіді студента.

Зразок

ДОДАТКИ

<i>Додаток А. Список інформантів.....</i>	
<i>Додаток Б. Історія населеного пункту.....</i>	
<i>Додаток В. Зразок питальника для збирання говіркового матеріалу з лексики.....</i>	
<i>Додаток Г. Аудіозаписи.....</i>	
<i>Додаток Д. Розшифрування аудіозаписів діалектоносіїв (тексти, відповіді на питання).....</i>	
<i>Додаток Е. Апробація роботи.....</i>	
<i>Додаток Ж. Декларація щодо унікальності текстів роботи та невикористання матеріалів інших авторів без посилань.....</i>	

ДЕКЛАРАЦІЯ ЩОДО УНІКАЛЬНОСТІ ТЕКСТІВ РОБОТИ ТА НЕВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛІВ ІНШИХ АВТОРІВ БЕЗ ПОСИЛАНЬ

_____
Прізвище, ім'я, по батькові

_____
Факультет

_____
Шифр і назва спеціальності

_____
Освітня програма

ДЕКЛАРАЦІЯ

Усвідомлюючи свою відповідальність за надання неправдивої інформації, стверджую, що подана магістерська робота на тему:
« _____

_____» є

написаною мною особисто.

Одночасно заявляю, що ця робота:

- не передавалась іншим особам і подається до захисту вперше;
- не порушує авторських та суміжних прав, закріплених статтями 21–25 Закону України «Про авторське право та суміжні права»;
- не отримувались іншими особами, а також дані та інформація не отримувались у недозволений спосіб.

Я усвідомлюю, що у разі порушення цього порядку моя магістерська робота буде відхилена без права її захисту, або під час захисту за неї буде поставлена оцінка «незадовільно».

_____
Дата і підпис студента

РОЗДІЛ 6

ПІДГОТОВКА І ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Мета захисту випускної кваліфікаційної роботи полягає у виявленні рівня розкриття автором теми роботи, самостійності й глибини вивчення проблеми, обґрунтованості висновків і пропозицій.

На захисті студенти повинні продемонструвати не тільки знання теми, але й рівень володіння науковими методами дослідження, логічним і статистичним аналізом досліджуваної проблеми, спроможністю до самостійного наукового пошуку, вміння чітко і зрозуміло викладати свої думки і висновки.

За результатами перевірки на плагіат і попереднього захисту кафедра приймає ухвалу про рекомендацію або не рекомендацію робіт до захисту на засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК).

За загальноуніверситетськими вимогами, до захисту магістерської роботи в ЕК **СТУДЕНТ** зобов'язаний [Методичні рекомендації щодо написання та оформлення магістерських робіт 2018, с. 25–26]:

1. Забезпечити наявність в роботі декларації щодо унікальності тексту роботи та невикористання матеріалів інших авторів без посилань. Оригінал декларації повинен бути **підшитим як останній додаток роботи**.

2. Надати керівнику роботу для перевірки на плагіат з дотриманням таких вимог:

– рукопис роботи подається у вигляді **єдиного цільного документа** (зі всіма додатками) з дотриманням вимог цих методичних рекомендацій;

– **електронний формат** рукопису роботи у форматі .pdf;

– **назва** файлу рукопису роботи повинна відповідати формату: «Шифр спеціальності-Прізвище_Ім'я_По батькові-рік захисту» (приклад: **292-Петренко_Наталія_Вікторівна-2017**).

– **варіант роботи для друку** і звіт з плагіату формується сервісом перевірки на плагіат і надсилається керівникові у форматі .pdf.

До захисту магістерської роботи в ЕК **КЕРІВНИК** зобов'язаний [Методичні рекомендації щодо написання та оформлення магістерських робіт 2018, с. 26]:

1. Отримати від студента рукопис роботи для перевірки на плагіат.

2. Перевірити відповідність рукопису роботи цим методичним рекомендаціям.

3. Фактом надсилання файлу з текстом роботи на скриньку сервісу з перевірки на плагіат unplug@donnu.edu.ua керівник підтверджує відповідність роботи вимогам методичних рекомендацій.

4. Проаналізувати отриманий звіт з перевірки на плагіат.

5. Надіслати студентові електронний варіант роботи для роздруківки в форматі pdf (надсилається сервісом перевірки на плагіат разом зі звітом з перевірки на плагіат).

6. Відобразити у відгуку керівника на роботу інформацію про наявність плагіату та рекомендувати роботу (без зазначення оцінки) до захисту в ЕК.

6.1. Попередній захист

Першим етапом захисту роботи є процедура попереднього захисту, яка проходить на засіданні кафедри після подання попереднього варіанта роботи керівникові від кафедри та перевірки тексту дослідження на плагіат.

Час проведення попереднього захисту оголошується додатково. Зазвичай він проходить у середині листопада.

У процесі попереднього захисту студент представляє результати власного дослідження у формі заздалегідь підготовленої доповіді протягом 10 хвилин і відповідає на питання членів комісії, яка приймає ухвалу про можливість допуску кваліфікаційної роботи до захисту на засіданні ЕК.

Якщо комісія приймає ухвалу про неготовність роботи до захисту, кафедра призначає повторний попередній захист протягом наступних 10–14 днів.

Однією з умов рекомендації до захисту випускної роботи є дотримання графіка виконання випускного дослідження і вчасне подання роботи керівникові на кафедру та успішне проходження перевірки на плагіат. Студенти мусять пам'ятати, що несвоєчасне подання роботи на кафедру без поважних причин може мати негативні наслідки аж до відмови рекомендувати роботу до захисту.

6.2. Оформлення супровідних документів і матеріалів до захисту магістерської роботи

Після успішного попереднього захисту студент починає підготовку до офіційного захисту кваліфікаційної роботи в ЕК, яка передбачає:

- технічне оформлення тексту роботи;
- оформлення документів, пов'язаних із захистом;
- підготовку до виступу на засіданні ЕК.

Нагадаємо, що магістерська робота подається до захисту у двох примірниках: перший – у твердій палітурці; другий – на електронному носії (одним файлом).

До тексту кваліфікаційної роботи додається: відгук наукового керівника; рецензія або рецензії (*внутрішня і зовнішня*) відповідної кваліфікації та профілю; акт про впровадження науково-дослідної роботи (*його подання є необов'язковим, але бажаним, оскільки підтверджує ефективність виконаного дослідження*).

Відгук наукового керівника

У відгуку наукового керівника подається загальна характеристика, оцінюється робота студента протягом виконання кваліфікаційної роботи.

У заголовку відгуку вказується основна вихідна інформація:

- прізвище, ім'я та по батькові виконавця роботи;
- курс навчання студента, назва факультету, спеціальності, освітньої програми та навчального закладу;
- ступінь вищої освіти;
- тема магістерської роботи.

Далі подається:

- зв'язок теми з актуальними проблемами науки, теоретичне та практичне значення розробки теми;
- ступінь самостійності студента у виконанні кваліфікаційної роботи; вміння використовувати літературу з проблем дослідження;
- творче використання наукової та методичної літератури з проблеми, якісна і кількісна характеристика зібраного матеріалу;
- ступінь оволодіння методами дослідження; повнота і якість розробки теми;
- композиційна структура наукової роботи, логічність, послідовність, аргументованість;
- рівень грамотності та якість оформлення, позитивні моменти та недоліки роботи;
- участь студента в наукових конференціях, публікації результатів дослідження; дотримання графіка виконання магістерської роботи;
- загальний висновок щодо відповідності роботи всім вимогам, які є обов'язковими для цього рівня наукових досліджень.

Відгук наукового керівника завершується рекомендацією роботи до захисту в ЕК. Оцінка роботи науковим керівником не виставляється.

У кінці відгуку ставиться підпис наукового керівника.

Відгук наукового керівника кваліфікаційної роботи може бути наданий на бланку (див. зразок) або складатися в довільній текстовій формі.

Магістерська робота з відгуком наукового керівника передається на кафедру. Призначений рецензент (спеціаліст відповідної кваліфікації) дає на неї письмову рецензію. На магістерську роботу, крім внутрішньої (у межах університету), потрібна також зовнішня рецензія (від фахівця з відповідної спеціальності іншого вищого навчального закладу або наукової установи).

Студент допускається до захисту випускної кваліфікаційної роботи за умови виконання ним вимог навчального плану і навчальних програм. Списки студентів, допущених до захисту магістерських робіт, подають до Екзаменаційної комісії.

**Відгук наукового керівника
на магістерську роботу студента 2 курсу СО «Магістр»**

_____ (Прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Спеціальність: _____

Спеціалізація: _____

Тема роботи: _____

Науковий керівник: _____

Робота відноситься до сфери: _____

Обсяг практичного матеріалу: повний / достатній / недостатній.

Методика дослідження: адекватна / частково адекватна / неадекватна.

Мета дослідження досягнута: повністю / в основному / частково / не досягнута.

Текст викладено: логічно / послідовно / з порушенням логіки / нелогічно / непослідовно.

Мова з погляду наукового стилю: добра / задовільна / незадовільна.

Окремі зауваження:

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Список використаної літератури: (теоретичні джерела ___ з них на іноземними мовами ____, словники __, джерела текстового матеріалу __: повний / достатній / недостатній.

Обсяг магістерської роботи : відповідає / не відповідає вимогам

Апробація: _____

Публікації: _____

Робота може бути рекомендована до захисту / не може бути рекомендована до захисту

Науковий керівник _____ (ПІБ)
(підпис)

Рецензія

Рецензенти, ознайомившись з роботою, пишуть рецензію за затвердженою на раді факультеті формою, де відзначають всі її позитивні риси, а також недоліки та рекомендації. Рецензенти послуговуються **критеріями рівня виконання** магістерських робіт (див. Розділ 7 «Критерії оцінювання магістерської роботи», табл. 4–8).

Рецензія на магістерську роботу подається на бланку (див. зразок, поданий нижче), має обов'язково висвітлювати такі питання:

- актуальність, повнота й ґрунтовність викладу;
- науковий рівень проведеного дослідження;
- аргументованість висновків і пропозицій, можливість їхнього практичного впровадження;
- відповідності отриманих результатів меті та завданням роботи;
- відповідності професійній спрямованості випускника;
- стиль викладу, грамотність;
- технічне оформлення роботи.

Магістерська робота оцінюється рецензентом за загальноприйнятою системою оцінювання, підтверджується його підписом. Зовнішня рецензія підтверджується також печаткою установи, де працює рецензент.

Студент має бути ознайомлений зі змістом рецензії (рецензій) не пізніше, як за день до захисту магістерської роботи. Варто особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і підготувати аргументовані відповіді.

Випускні кваліфікаційні роботи, які не мають письмового відгуку наукового керівника та внутрішньої і зовнішньої рецензій, до захисту не допускаються.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

РЕЦЕНЗІЯ

На магістерську роботу _____

_____ (ППП студента)

Тема магістерської роботи _____

Загальна характеристика магістерської роботи (актуальність теми, наукова новизна, практичне значення, структурованість, повнота розкриття проблеми)

_____
_____
_____
_____
_____

Наявні недоліки, пропозиції з удосконалення структури і змісту магістерської роботи:

_____
_____
_____
_____

Загальний висновок і оцінка роботи _____

_____
_____
_____

Рекомендована оцінка (за 100-бальною шкалою) _____

Рецензент:

_____ (місце роботи, посада, вчений ступінь, ППП)

М.П.

« ____ » _____ 2018 р.

Рецензія на магістерську роботу студента 2 курсу СО «Магістр»

_____ (Прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Спеціальність: _____

Спеціалізація: _____

Тема роботи: _____

Науковий керівник: _____

Робота відноситься до сфери: _____

Обсяг практичного матеріалу: повний / достатній / недостатній.

Методика дослідження: адекватна / частково адекватна / неадекватна.

Мета дослідження досягнута: повністю / в основному / частково / не досягнута.

Текст викладено: логічно / послідовно / з порушенням логіки / нелогічно / непослідовно.

Мова з погляду наукового стилю: добра / задовільна / незадовільна.

Окремі зауваження:

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Список використаної літератури: (теоретичні джерела ___ з них на іноземними мовами ____, словники __, джерела текстового матеріалу __: повний / достатній / недостатній.

Обсяг магістерської роботи : відповідає / не відповідає вимогам

Апробація: _____

Публікації: _____

Робота за умови успішного захисту заслуговує на оцінку

«_____», _____ балів (____).

Рецензент _____
(підпис) (ПБ)

М.П.

Акт про впровадження науково-дослідної роботи

Упровадженню підлягають результати наукових досліджень, які мають прикладний характер, розроблені студентами на замовлення навчальних закладів, ІТ-компаній, ЗМІ та інших установ.

Упроваджуватися у виробничий або навчально-виховний процес можуть самостійні розробки студентів, а також узагальнений ними науковий або педагогічний досвід учителів-практиків.

Критерієм ефективності досліджень студентів є їхня виробнича або навчальна значущість, результативність та перспективність запровадження у відповідній установі.

Упровадження завершеного наукового дослідження у навчально-виховний процес навчального закладу або виробничий процес підкріплюється **АКТОМ ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ**, який підписується представником закладу, який безпосередньо керує процесом впровадження, або науковим керівником магістерського дослідження, затверджується керівником закладу і завідувачем кафедри, на якій спеціалізується студент. Форма **АКТА** подається нижче.

6.3. Підготовка доповіді на захист

До захисту студент готує стислу доповідь, у якій слід коротко викласти основні результати дослідження.

Зміст виступу слід ретельно підготувати. Він повинен бути коротким, але змістовним. Доповідь має включати таку інформацію:

- актуальність теми роботи, її структуру,
- ступінь наукової розробки проблеми, використані методи її вирішення, основні висновки, узагальнення,
- конкретні пропозиції та рекомендації щодо подальшої розробки та практичного використання досягнутих результатів.

Студенту варто звернути увагу на таке:

- стислий виклад основних положень і думок;
- логічний перехід від однієї частини до іншої;
- виразність, стилістичну вправність мовлення.

Треба дотримуватися регламенту під час виступу (не більше 10 хвилин, що відповідає 5–6 сторінкам друкованого тексту).

Студент повинен дати аргументовані відповіді на критичні зауваження рецензента(-ів), а також відповісти на питання, що ставляться йому під час захисту.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор _____ м. _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного факультету _____

_____ 20__ р.

_____

**АКТ
про впровадження науково-дослідної роботи**

м. _____ «____» _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, представники ДонНУ імені Василя Стуса _____

і представники (назва закладу) _____ Вінницької області _____

склали дійсний акт в тому, що _____

впроваджено _____

на підставі результатів, отриманих з науково-дослідної роботи _____

у процесі впровадження роботи виконано: _____

Відомості про ефективність, отриману від упровадження виконаних досліджень _____

Пропозиції про подальше впровадження _____

Роботу ДонНУ імені Василя Стуса щодо впровадження вважати закінченою в повному обсязі, передбаченому технічними умовами та планом роботи _____

Представник
закладу _____

Представники ДонНУ
імені Василя Стуса

Директор
м. _____

1. _____
2. _____

6.4. Підготовка наочних матеріалів

На підкріплення доповіді розробляють наочні матеріали (*схеми, таблиці, діаграми, слайди, фотографії, макети, рекламні проспекти* тощо). Це дозволяє наочно подати найважливіші результати проведеного дослідження.

Наочні матеріали оформляють у вигляді плакатів або друкують для кожного члена комісії.

Захист може супроводжуватися *презентацією* з використанням мультимедійних технологій.

NB! Для випускників спеціальності «Прикладна лінгвістика» презентація є обов'язковою умовою захисту.

Комп'ютерна презентація

Комп'ютерна презентація – це пов'язаний набір послідовних слайдів (кадрів) спеціального формату з лаконічною інформацією на певну тему, тобто зручний інструмент, за допомогою якого можна наочно й у доступній формі донести до глядача певну інформацію. Усі слайди зберігаються в одному файлі. Презентації можуть містити текст, графічні об'єкти (рисунки, діаграми, автофігури тощо), засоби управління, звук, відео та анімовані зображення (три останні компоненти відносяться до мультимедіа).

Крім слайдів, презентація може включати роздатковий матеріал, структуру презентації тощо.

Роздатковий матеріал – це роздруковані в компактному вигляді слайди презентації: по два, чотири або шість слайдів на одній сторінці.

Структура презентації – це документ, що містить тільки заголовки слайдів та основний текст без графічних зображень і спеціального оформлення.

Загальними вимогами до презентацій є:

- чітке визначення мети презентації;
- визначення і побудова структурованої презентації;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- стислість і точність формулювань;
- використання наочних форм представлення даних (діаграми, рисунки, графіки, схеми, доцільні ефекти анімації тощо);
- грамотне оформлення. Презентація містить:
  - титульний слайд;
  - слайд зі змістом;
  - основну частину, представлену декількома слайдами (від 8 до 18);
  - слайд з висновками. Титульний слайд презентації містить:

– найменування вищого навчального закладу, факультет, кафедру, де виконана презентація;

- назву презентації;
- прізвище, ім'я, по батькові автора;
- місто і рік.

Зміст подають на другому слайді презентації. Він містить питання, які будуть висвітлені в презентації.

Презентація повинна містити не менше 10 і не більше 20 слайдів; мати науковий стиль, тобто чітке оформлення фону слайдів (кольорове оформлення слайдів не забороняється).

У презентації повинні бути рисунки, схеми або зображення, таблиці, діаграми (залежно від тематики). Слайди можуть містити різноманітні анімаційні ефекти. Водночас слід уникати рисунків і зображень розважального змісту.

Завершальна частина презентації – висновки. Це коротке резюме виконаної презентації. Бажано на слайді подати висновки за пунктами у стислому вигляді. Викладають найважливіші результати, що отримані в процесі роботи над темою презентації. Висновки повинні бути подані одним слайдом.

6.5. Процедура захисту кваліфікаційної роботи

Захист магістерської роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії та регламентується «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

Процедура захисту включає:

- доповідь студента про зміст роботи;
- запитання до автора;
- оголошення рецензії(ій) або виступ(и) рецензентів;
- відповіді студента на зауваження рецензента(ів) і на запитання членів ЕК;
- заключне слово студента;
- рішення комісії щодо оцінки роботи.

На захисті магістерської роботи можуть бути присутніми всі, хто бажає.

Після виступу студента оголошують рецензію(-ії). Потім студент має відповісти на запитання членів ЕК та присутніх, дати вичерпні відповіді на всі зауваження у рецензії (-ях).

Захист магістерської роботи фіксують у протоколі ЕК. Захист робіт проводять на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії. Він, зазвичай, складається з двох етапів.

Перший етап:

- захисне слово студента,
- питання голови й членів комісії;
- оголошення рецензії(-ій) на роботу або виступи рецензента(-ів).

Другий етап:

- відповіді студента на зауваження рецензента(-ів);
- відповіді студента на питання голови й членів екзаменаційної комісії;
- кінцеве слова випускника.

Готуючись до захисту, важливо усвідомлювати таке: якісно виконане наукове дослідження – це, безумовно, *основа*, але все ж таки не *гарантія* успішного захисту. Уміння презентувати свою роботу, відстояти власну наукову позицію – вагомий складник підсумкової оцінки кваліфікаційної роботи – не випадково процедура присудження кваліфікації проводиться прилюдно і традиційно має назву «захист», а не «виступ» або «доповідь».

Чітка й продумана (у тому числі з погляду хронометражу) доповідь, вправне виголошення промови, коректність, тактовність і водночас наукова принциповість під час захисту своїх наукових поглядів – усі ці моменти становлять картину загального враження від поданої роботи. Недооцінка таких, на перший погляд, «зовнішніх» факторів насправді може призвести до серйозних розчарувань, коли глибоке та якісне дослідження «програє» на захисті посередній за рівнем виконання роботі, презентація якої була заздалегідь підготовленою і продуманою.

У зв'язку з цим, готуючись до виголошення наукової доповіді, зважте на такі рекомендації:

1) перед захистом кваліфікаційної роботи важливо ретельно підготувати й погодити з науковим керівником **текст усного виступу**, що має максимально вигратно висвітлити зміст проведеного дослідження. Текст виступу- захисту будується з урахуванням таких загальних правил:

– почніть із звертання до комісії: *«Вельмишановна (ий) голово, шановні члени Екзаменаційної комісії, усі присутні в залі, дозвольте запропонувати Вашій увазі магістерську роботу на тему...»;*

– назвіть тему роботи, поясніть її актуальність; визначте мету дослідження, стисло сформулюйте завдання, які вирішувалися; висвітліть фактичний матеріал, на основі якого було проведено дослідження; назвіть джерела фактичного матеріалу, окресліть його обсяги, охарактеризуйте особливості роботи з ним;

– згідно з логікою дослідження дайте концептуальну характеристику структури і ключових положень розділів магістерської роботи; теоретичні тези

намагайтесь ілюструвати виразними прикладами – такі прийоми викликають зацікавленість аудиторії;

– підведіть підсумки дослідження; висновки мають бути розгорнутими й водночас ємними. Особливо важливо підкреслити цінність і значущість проведеного дослідження, визначити, що нового було внесено у вивчення обраної проблеми;

– назвіть форми апробації наукового дослідження;

2) випускник філологічного факультету на захисті повинен продемонструвати високу **культуру мовлення**. Мовлення повинне бути чітким, граматично правильним, упевненим, що робить його зрозумілим і переконливим. Якщо автор буде говорити сумбурно, тихо і невиразно, це «знецінить» враження від роботи. З цього приводу – декілька практичних порад:

– зверніть увагу на повне ім'я (а не тільки прізвище) дослідників, яких Ви згадуєте у доповіді;

– рекомендуємо числівники в тексті доповіді записувати словами (особливо ті, що стоять у непрямому відмінку);

– поставте наголос над словами, які становлять певні труднощі для вимови;

– найважливіші тези, слова або словосполучення варто графічно виділити у тексті доповіді для правильного логічного наголосу;

3) текст виступу слід критично оцінити й максимально наблизити до **усного мовлення**. Для цього потрібно внести поправки, які поживляють виклад і полегшують сприйняття усного повідомлення слухачами:

– довгі речення бажано замінити короткими;

– у «ключових позиціях» тексту варто ввести звертання до слухачів, покликані активізувати їхню увагу (наприклад: *«Як ви знаєте...»*), виразити словами смислові зв'язки між частинами доповіді (наприклад: *«Далі перейдімо до розгляду...»*, *«Наступна проблема...»*, *«І ще одне...»*);

– дієприслівникові та дієприкметникові звороти бажано замінити окремими реченнями з дієслівними формами;

– під час виголошення доповіді значно ефективніше спрацьовує повторювання іменників та уникнення вживання займенників;

4) доповідь бажано викладати вільно, не читаючи письмового тексту. Студент, який не може відірватися від написаного і протягом 10 хвилин розповісти про особливості своєї роботи, викликає певні сумніви. Звичайно, ніхто не заборонить користування текстом доповіді, але враження від такого виступу буде не на користь студента.

Якщо в роботі містяться графіки, схеми, таблиці, то до них необхідно звернутися у ході доповіді і прокоментувати, пояснюючи, що це за таблиця чи схема, з якою метою вона вміщена, що в ній найголовніше і на що треба звернути увагу. Приємне враження справляє студент, який показує взаємозв'язок між доповіддю і запропонованою наочністю. Пожвавлуйте свою промову звертаннями до членів комісії на зразок «Зверніть увагу...», «Шановні члени комісії, як ми бачимо на цій схемі...», «Ці матеріали подано для того, щоб...» і под.;

5) добре, якщо студент відвідає захист своїх однокурсників і зверне увагу на те, як слід триматися на захисті, як відповідають на зауваження рецензентів, як вести діалог із членами комісії. Корисно потренуватися напередодні захисту: вийти за кафедру і виголосити свою доповідь. Якщо при цьому будуть ваші однокурсники або керівник, то вони висловлять свої поради щодо захисту роботи.

Після промови студент чекає питань від членів комісії та всіх присутніх. Питання можуть мати конкретний або загальний характер. Найпоширеніші загальні питання: «Який компонент дослідження виконано особисто Вами?», «У чому практична значущість результатів дослідження?», «Що нового в розкритті проблеми запропоновано Вами?», «Що послужило теоретичною базою дослідження?» і под.

Слухаючи питання комісії, краще їх занотувати і не поспішати відразу давати відповіді. Якщо питання не зрозуміле, можна попросити повторити або уточнити його.

Після виступу магістранта голова надає слово рецензенту(-ам) або зачитує рецензію сам, якщо рецензент(-и) відсутній. У рецензії міститься аналіз рівня виконання наукового дослідження, зауваження і рекомендації для вдосконалення дослідження, а також рекомендується оцінка за європейською та національною шкалою. Потім надається слово автору роботи для відповіді на питання.

На початку відповіді на питання доречно спочатку висловити слова щирої вдячності рецензенту(-ам) за уважне прочитання і висловлені слушні побажання і зауваження до роботи, а також подяку науковому керівнику за надану допомогу у виконанні магістерського дослідження.

Відповіді на питання треба починати із зауважень рецензента(-ів), а потім перейти до відповідей на питання членів комісії у тій послідовності, у якій вони ставилися.

Відповіді повинні бути впевненими, змістовними, коректними, лаконічними і складатися з кількох речень.

Якщо деякі питання виявилися несподіваними, через те, що виходять за рамки тих завдань, які вирішувалися у роботі, можна рекомендувати певною мірою універсальні відповіді на зразок: *«Дослідження цієї проблеми не входило до завдань роботи, проте поставлене питання, безперечно, цікаве і в подальшому ми спробуємо знайти відповідь на нього»* або *«Це питання в роботі не досліджувалося, але з опрацьованої літератури можна сказати, що ...»*.

Результати захисту магістерських робіт обговорюють на закритому засіданні ЕК та оголошують у той самий день після оформлення протоколів головою ЕК.

Комісія послуговується критеріями **рівня захисту** магістерських робіт (див. Розділ 7, табл. 9–13).

Захищені роботи здаються на зберігання в архів університету. Електронні версії магістерських зберігаються в репозитарії ДонНУ імені Василя Стуса.

У тих випадках, коли захист магістерської роботи оцінено «незадовільно», Екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент-випускник подати на повторний захист ту саму роботу з доробками, чи необхідно обирати нову тему. До повторного захисту магістерська робота може бути допущена через рік.

РОЗДІЛ 7

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Визначальними критеріями оцінки магістерської роботи є теоретичний рівень роботи та вміння аргументовано захищати свої висновки.

Основними якісними критеріями оцінювання магістерської роботи є:

- 1) **рівень виконання** магістерської роботи (послугуються рецензенти);
- 2) **рівень захисту** магістерської роботи (послугуються члени ЕК).

Загальні критерії оцінювання **рівня виконання** магістерської роботи охоплюють:

- актуальність теми, перспективність дослідження;
- достатню кількість використаної вітчизняної та зарубіжної літератури з теми, у тому числі за останні 5 років;
- практичне значення роботи;
- доцільність використання різних методів для розв'язання поставлених завдань;
- глибину і обґрунтованість аналізу та інтерпретації мовних одиниць, літературних текстів, психологічних явища і процесів і под.;
- послідовність викладу матеріалу;
- якість оформлення роботи.

Загальні критерії оцінювання **рівня захисту** магістерської роботи включають:

- якість презентації роботи на засіданні ЕК (виступ-захист, запропонована наочність);
- глибину і правильність відповідей на запитання членів ЕК і зауваження рецензентів;
- уміння вести дискусію з теоретичних і практичних питань.

7.1. Критерії оцінювання рівня виконання магістерських робіт

Таблиця 4

Критерії оцінювання рівня виконання магістерських робіт студентів спеціальності 035 «Філологія» освітніх програм «Українська мова та література», «Російська мова та література, переклад (російська, українська мови)»

Рекомендована оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на високому науковому рівні, ґрунтовно, у повному обсязі, відповідно до поставленої мети та завдань. Містить актуальну наукову проблему, обґрунтовані теоретичні положення, що виносяться на захист, гіпотеза, об'єкт, предмет і інші структурні елементи роботи визначені коректно. Магістерська робота має наукову новизну і практичну значущість. Зроблено власну оцінку й інтерпретацію джерел, побудовано формалізовану модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні та різноманітні методи її перевірки. Правильно підібраний контингент досліджуваних. План дослідження має корекційну складову або ґрунтовний аналіз, який не є простим відтворенням вже наявних досліджень. Студент має мінімум 2 публікації в наукових видання за обраною темою та зумів захистити основні положення. Робота містить достатню кількість ілюстративного матеріалу. Основні положення роботи апробовані у вигляді публікацій студентських (аспірантських) наукових семінарах, наукових конференціях (факультетських, міжвишівських, Всеукраїнських, Міжнародних).</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота виконана з чітким дотриманням усіх необхідних умов, має необхідні структурні компоненти, відповідає науковому стилю викладу з дотриманням чинних норм літературної мови, позбавлена технічних огріхів. У процесі виконання магістерської роботи студент чітко дотримувався затвердженого графіка.</p>

1	2	3	4
82–89	B	4 (добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на достатньому науковому рівні, відповідно до поставленої мети і завдань, логіка викладу загалом витримана. Зроблено власну оцінку й інтерпретацію джерел, побудовано формалізовану модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні методи її перевірки, але дещо одноманітні. Контингент досліджуваних вибраний відповідно до теми, але з деякими порушеннями щодо класичних правил добору вибірки. Робота містить прикладний аспект (корекційну роботу з досліджуваними, практичні рекомендації).</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота в основному відповідає встановленим вимогам, має всі необхідні структурні компоненти. Допускаються незначні мовленнєві неточності та незначні технічні огріхи.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент припускався незначного відхилення від затвердженого графіка.</p>
75–81	C	4 (добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з незначними відхиленнями від визначених мети і завдань, логіка викладу загалом витримана. Зроблено оцінку джерел, але досить формально, немає власної оцінки підходів, а лише компіляція вже існуючих досліджень. Гіпотеза відповідає предмету та темі роботи. Використані недостатньо різноманітні методи емпіричного дослідження. Контингент досліджуваних вибраний відповідно темі, але з деякими порушеннями щодо класичних правил добору вибірки. Робота не містить прикладний аспект.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота загалом відповідає встановленим вимогам, має обов'язкові структурні компоненти вступу, трапляється незначна кількість мовних і мовленнєвих помилок, порушується стильова єдність викладу, наявні певні технічні огріхи.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент не завжди дотримувався затвердженого графіка.</p>
67–74	D	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> магістерська робота в цілому відповідає всім встановленим вимогам до робіт такого рівня. Містить наукову проблему та інші необхідні структурні елементи. Але в окремих елементах є помилки: гіпотезу визначено не зовсім коректно або мета і завдання роботи сформульовані невірно. Теоретичний аналіз джерел проведений недостатньо ґрунтовно.</p>

1	2	3	4
			<p>Фрагменти тексту не зовсім логічно поєднані, але в цілому науковий стиль витриманий. Недостатньо обґрунтований вибір методик дослідження, а також не завжди коректно використовувались методи статистичної обробки даних. Практичні рекомендації за результатами роботи не надані, а наукова новизна і практична значущість сформульовані дуже узагальнено. Вибірка надто мала або некоректно представляє генеральну сукупність. Висновки сформульовані некоректно і не відображають всі основні результати дослідження.</p> <p>Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи, проте вона не містить помилок, які потребують її докорінної переробки. Студент виявив певну обізнаність з основною науковою літературою, але поверхово описує динаміку становлення проблеми. У намаганні здійснити науковий опис досліджуваного матеріалу більшість теоретичних положень підтверджено одиничними прикладами. Студент обмежено володіє термінологічним апаратом. У формулюванні висновків він робить елементарні узагальнення.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота відповідає переважній більшості вимог, має більшість обов'язкових структурних компонентів, трапляються відхилення від логічності викладу думки, мовні і мовленнєві помилки та технічні огріхи. У процесі виконання магістерської роботи студент працював нерівномірно, епізодично.</p>
60–66	Е	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана зі значними відхиленнями від визначених мети і завдань (значна їх кількість залишилася невиконаною). Містить наукову проблему та інші необхідні структурні елементи. Але є помилки у визначенні гіпотези, підборі методів дослідження та вибірки. Теоретичний аналіз джерел проведений недостатньо ґрунтовно і вони не були належним чином переформульовані при використанні джерела. Фрагменти тексту не зовсім логічно поєднані, науковий стиль витриманий не завжди. Методики дослідження підібрані не завжди відповідно гіпотезі і вибірці, а також не завжди коректно використовувались методи статистичної обробки даних. Практичні рекомендації за результатами роботи не надані, а відсутня наукова новизна і практична значущість сформульована дуже узагальнено. Висновки не</p>

1	2	3	4
			<p>відповідають завданням дослідження і основним результатам дослідження. Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи. Нові літературні джерела представлені недостатньо. На захисті студент не зміг змістовно представити результати дослідження, не продемонстрував вільне володіння матеріалом дослідження, відповіді на питання не надані. Відсутня належна презентація. Не спостерігається вільне володіння проблемою проведеного дослідження.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота має значні порушення вимог, проте в ній наявна більшість обов'язкових структурних компонентів. Матеріал викладено нелогічно та непослідовно, студент виявляє обмежений словниковий запас, культура наукового мовлення характеризується бідністю. Текст дослідження містить багато помилок і технічних огріхів.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент в основному не дотримувався затвердженого графіка.</p>
35–59	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана не в повному обсязі та зі значними відхиленнями від визначеної мети і завдань, мають місце суттєві помилки і неточності, які потребують докорінної переробки магістерської роботи.</p> <p>У дослідженні не розкрито основних положень, виявлено невміння розкривати основний зміст завдань, відсутнє розуміння основних понять проблеми, наявне невміння володіти термінологічним апаратом, обмежене володіння нормами сучасної літературної мови.</p> <p>Студентом не витримані ні якісні, ні кількісні вимоги до випускної кваліфікаційної роботи.</p> <p>Така робота потребує значного доопрацювання і повторного захисту.</p> <p>Студент не з'являвся на консультації за затвердженим графіком.</p>
1–34	F	2 (незадовільно) з недопуском до захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> студент демонструє відсутність елементарних знань з обраної проблеми дослідження та незадовільний рівень писемного мовлення.</p> <p>Обов'язкове повторне написання магістерської роботи на іншу тему.</p>

*Критерії оцінювання рівня виконання магістерських робіт
студентів спеціальності 035 «Філологія» освітньої програми
«Прикладна лінгвістика»*

Рекомендована оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на високому науковому рівні, ґрунтовно, у повному обсязі, відповідно до поставленої мети та завдань; Містить актуальну наукову проблему, обґрунтовані теоретичні положення, що виносяться на захист, гіпотеза, об'єкт, предмет і інші структурні елементи роботи визначені коректно. Магістерська робота має наукову новизну і практичну значущість. Зроблено власну оцінку і інтерпретацію джерел, побудована формалізована модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні та різноманітні методи її перевірки. Правильно підібраний контингент досліджуваних. План дослідження має корекційну складову або ґрунтовний аналіз, який не являється простим відтворенням вже існуючих досліджень. Студент має мінімум 2 публікації в наукових виданнях за обраною темою та зумів захистити основні положення. Робота містить достатню кількість ілюстративного матеріалу. Основні положення роботи апробовані у вигляді публікацій студентських (аспірантських) наукових семінарах, наукових конференціях (факультетських, міжвишівських, Всеукраїнських, Міжнародних).</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота виконана з чітким дотриманням усіх необхідних умов, має необхідні структурні компоненти, відповідає науковому стилю викладу з дотриманням чинних норм літературної мови, позбавлена технічних огріхів. У процесі виконання магістерської роботи студент чітко дотримувався затвердженого графіка.</p>
82–89	B	4 (добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на достатньому науковому рівні, відповідно до поставленої мети і завдань, логіка викладу загалом витримана. Студент виявив обізнаність з науковою літературою і спроможність простежити вивчення питання у науковій традиції; продемонстрував уміння робити самостійні узагальнення і</p>

1	2	3	4
			<p>формулювати їх у висновках до розділу та загалом до роботи; користуватися науковими методами дослідження при здійсненні наукового аналізу мовного матеріалу та пояснювати доцільність їх використання.</p> <p>У результаті виконання дослідження створено програмний продукт (базу даних, комп'ютерну програму, мультимедійний курс, дистанційний курс і под.) або лінгвістичний алгоритм для подальшої програмної реалізації комп'ютерної програми, що загалом відповідає технічним вимогам, не містить логічних, структурних помилок. Допускаються поодинокі мовні або мовленнєві неточності.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота в основному відповідає встановленим вимогам, має всі необхідні структурні компоненти. Допускаються незначні мовленнєві неточності та незначні технічні огріхи.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент припускався незначного відхилення від затвердженого графіка.</p>
75–81	С	4 (добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з незначними відхиленнями від визначених мети і завдань, логіка викладу загалом витримана.</p> <p>Студент загалом виявив обізнаність із науковою літературою, спроможність простежити вивчення проблеми, вміння користуватися основними методами дослідження при здійсненні наукового опису мовного матеріалу. Однак у роботі відчуються труднощі у здійсненні наукового аналізу фактичного матеріалу, в теоретичному узагальненні і формулюванні висновків до розділу та загалом до роботи простежується недостатня переконливість і неточність у використанні поняттєвого апарату, які в цілому не впливають на правильність висновків.</p> <p>У результаті виконання дослідження створено програмний продукт (базу даних, комп'ютерну програму, мультимедійний курс, дистанційний курс і под.) або лінгвістичний алгоритм для подальшої програмної реалізації комп'ютерної програми, що частково відповідає технічним вимогам, містить несуттєві логічні або структурні помилки. Допускається незначна кількість мовних і мовленнєвих помилок.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота загалом відповідає встановленим вимогам, має обов'язкові</p>

1	2	3	4
			структурні компоненти вступу, трапляється незначна кількість мовних і мовленнєвих помилок, порушується стильова єдність викладу, наявні певні технічні огріхи.
67–74	Д	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з відхиленням від визначених мети і завдань (деякі з них залишилися невиконані), проте вона не містить помилок, які потребують її корінної переробки. Студент виявив певну обізнаність з основною науковою літературою, але поверхово описує динаміку становлення проблеми. При намаганні здійснити науковий опис мовного матеріалу більшість теоретичних положень підтверджується одиничними прикладами. Студент обмежено володіє термінологічним апаратом. У формулюванні висновків він робить елементарні узагальнення.</p> <p>Створений програмний продукт або лінгвістичний алгоритм для його подальшої програмної реалізації частково відповідає технічним вимогам, містить суттєві логічні, структурні, мовні або мовленнєві помилки.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота відповідає переважній більшості вимог, має більшість обов'язкових структурних компонентів, трапляються відхилення від логічності викладу думки, мовні і мовленнєві помилки та технічні огріхи. У процесі виконання магістерської роботи студент працював нерівномірно, епізодично.</p>
60–66	Е	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана зі значними відхиленнями від визначених мети і завдань (значна їх кількість залишилася невиконаною). Студент виявив певну обізнаність з науковою літературою, примітивно простежує динаміку становлення проблеми. У намаганні здійснити науковий опис мовного матеріалу більшість теоретичних положень не підкріплено прикладами, простежувано низький рівень усвідомлення теорії, трапляються помилки під час пояснення базових понять, сплутуються мовні факти. Робота носить компілятивний характер.</p> <p>Висновки формуються примітивно, в них не відображено поставлені завдання.</p> <p>У результаті дослідження не створено програмного продукту або лінгвістичного алгоритму для його подальшої програмної реалізації.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота має значні порушення вимог, проте в ній наявна більшість</p>

Закінчення табл. 5

1	2	3	4
			<p>обов'язкових структурних компонентів. Матеріал викладено нелогічно та непослідовно, студент виявляє обмежений словниковий запас, культура наукового мовлення характеризується бідністю. Текст дослідження містить багато помилок і технічних огріхів.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент в основному не дотримувався затвердженого графіка.</p>
35–59	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана не в повному обсязі та зі значними відхиленнями від визначеної мети і завдань, мають місце суттєві помилки і неточності, які потребують корінної переробки магістерської роботи.</p> <p>У дослідженні не розкрито основних положень, виявлено невміння розкривати основний зміст завдань, відсутнє розуміння основних понять проблеми, наявне невміння володіти термінологічним апаратом, обмежене володіння нормами сучасної української літературної мови. Студентом не витримані ні якісні, ні кількісні вимоги до випускної кваліфікаційної роботи.</p> <p>Така робота потребує значного доопрацювання і повторного захисту.</p> <p>У результаті дослідження не створено програмного продукту або лінгвістичного алгоритму для його подальшої програмної реалізації.</p> <p>Студент не з'являвся на консультації за затвердженим графіком.</p>
1–34	F	2 (незадовільно) з недопуском до захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> студент демонструє відсутність елементарних знань з обраної проблеми дослідження та незадовільний рівень писемного мовлення.</p> <p>У результаті дослідження не створено програмного продукту або лінгвістичного алгоритму для його подальшої програмної реалізації.</p> <p>Обов'язкове повторне написання магістерської роботи на іншу тему.</p>

Критерії оцінювання рівня виконання магістерських робіт для студентів спеціальності 061 «Журналістика»

Рекомендована оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на високому науково-теоретичному рівні, ґрунтовно, у повному обсязі відповідно до поставленої мети та завдань; відзначається науковою новизною; студент виявив добру обізнаність з необхідною журналістичною літературою, уміння вести наукову дискусію, робити самостійні узагальнення і чітко формулювати їх у висновках до розділу та загалом до роботи; логіка викладу відповідає поставленій меті і завданням. Магістрант користується необхідними методами дослідження у здійсненні наукового аналізу матеріалів ЗМК. Основні положення роботи апробовані у вигляді публікацій або доповідей на наукових гуртках, кафедральних семінарах, студентських (аспірантських) наукових семінарах, наукових конференціях (факультетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних).</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота виконана з чітким дотриманням усіх необхідних умов, має необхідні структурні компоненти, відповідає науковому стилю викладу з дотриманням чинних норм літературної мови, позбавлена технічних огріхів. У процесі виконання магістерської роботи студент чітко дотримувався затвердженого графіка.</p>
82–89	B	4 (добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на достатньому науковому рівні, відповідно до поставленої мети і завдань, логіка викладу загалом витримана. Студент виявив обізнаність з журналістичною літературою і спроможність простежити вивчення питання у науковій традиції; продемонстрував уміння робити самостійні узагальнення і формулювати їх у висновках до розділу та загалом до роботи; користуватися науковими методами дослідження при здійсненні наукового аналізу матеріалів ЗМК та пояснювати доцільність їх використання.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота в основному відповідає встановленим вимогам, має всі необхідні структурні компоненти. Допускаються незначні мовленнєві неточності, та незначні технічні огріхи. У процесі виконання магістерської роботи студент припускався незначного відхилення від затвердженого графіка.</p>

1	2	3	4
75–81	С	4(добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з незначними відхиленнями від визначених мети і завдань, логіка викладу загалом витримана.</p> <p>Студент в основному виявив обізнаність з журналістикознавчою літературою, спроможність простежити вивчення проблеми, вміння користуватися основними методами дослідження при здійсненні аналізу матеріалів ЗМК. Однак у роботі відчуваються труднощі у здійсненні аналізу медіа матеріалу, в теоретичному узагальненні і формулюванні висновків до розділу та загалом до роботи, простежуються недостатня переконливість і неточність у використанні поняттєвого апарату, які в цілому не впливають на правильність висновків.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота в основному відповідає встановленим вимогам, має обов'язкові структурні компоненти вступу, трапляється незначна кількість мовних і мовленнєвих помилок, порушується стильова єдність викладу, наявні певні технічні огріхи.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент не завжди дотримувався затвердженого графіку.</p>
68–74	Д	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з відхиленням від визначених мети і завдань (деякі з них залишилися невиконані), проте вона не містить помилок, які потребують її корінної переробки.</p> <p>Студент виявив певну обізнаність з основною журналістикознавчою літературою, але поверхово описує динаміку становлення проблеми. При намаганні здійснити науковий аналіз матеріалів ЗМК, більшість теоретичних положень підтверджується одиничними прикладами. Студент обмежено володіє термінологічним апаратом. У формулюванні висновків він робить елементарні узагальнення.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота відповідає переважній більшості вимог, має більшість обов'язкових структурних компонентів, трапляються відхилення від логічності викладу думки, мовні і мовленнєві помилки та технічні огріхи. У процесі виконання магістерської роботи студент працював нерівномірно, епізодично.</p>
60–67	Е	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана зі значними відхиленнями від визначених мети і завдань (значна їх кількість залишилася невиконаною).</p> <p>Студент виявив певну обізнаність з журналістикознавчою літературою, примітивно простежує динаміку становлення проблеми. При намаганні</p>

1	2	3	4
			<p>здійснити аналіз матеріалів ЗМК більшість теоретичних положень не підкріплюються прикладами, простежується низький рівень усвідомлення теорії, трапляються помилки під час пояснення базових понять. Робота носить компілятивний характер.</p> <p>Висновки формуються примітивно, в них не відображені поставлені завдання.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота має значні порушення вимог, проте в ній наявна більшість обов'язкових структурних компонентів. Матеріал викладається нелогічно та непослідовно, студент виявляє обмежений словниковий запас, культура наукового мовлення характеризується бідністю. Текст дослідження містить багато помилок і технічних огріхів.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент в основному не дотримувався затвердженого графіку.</p>
30–59	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана не в повному обсязі та зі значними відхиленнями від визначеної мети і завдань, мають місце суттєві помилки і неточності, які потребують корінної переробки магістерської роботи.</p> <p>У дослідженні не розкрито основних положень, виявлено невміння розкривати основний зміст завдань, відсутнє розуміння основних понять проблеми, наявне невміння володіти термінологічним апаратом, обмежене володіння нормами сучасної української літературної мови. Студентом не витримані ні якісні, ні кількісні вимоги до випускної кваліфікаційної роботи. Така робота потребує значного доопрацювання і повторного захисту.</p> <p>Студент не з'явився на консультації за затвердженим графіком.</p>
0–29	F	2 (незадовільно) з не допуском до захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> студент демонструє відсутність елементарних знань з обраної проблеми дослідження та незадовільний рівень писемного мовлення.</p> <p>Обов'язкове повторне написання магістерської роботи на іншу тему.</p>

Критерії оцінювання рівня виконання магістерських робіт для студентів спеціальності 034 «Культурологія»

Рекомендована оцінка за 100-бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	Відмінно	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на високому науковому рівні, ґрунтовно, у повному обсязі, відповідно до поставленої мети та завдань; має наукову новизну. Студент виявив навички добору й аналізу наукової літератури, уміння вести наукову дискусію, робити самостійні узагальнення й чітко формулювати їх у висновках до розділу та загалом до роботи; логіка викладу відповідає поставленій меті й завданням. Він користується необхідними методами дослідження в науковому аналізі матеріалу; виявляє обізнаність з різномовною літературою. Основні положення роботи апробовані у вигляді публікацій або доповідей на наукових гуртках, кафедральних семінарах, студентських (аспірантських) наукових семінарах, наукових конференціях (факультетських, міжвишівських, всеукраїнських, міжнародних).</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота виконана з чітким дотриманням усіх вимог, має необхідні структурні компоненти, відповідає науковому стилю викладу та чинним нормам літературної мови, позбавлена технічних огріхів.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент чітко дотримувався затвердженого графіка.</p>
82–89	B	Добре	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на достатньому науковому рівні, відповідно до поставленої мети і завдань, логіка викладу загалом витримана. Студент виявив обізнаність з науковою літературою і спроможність простежити вивчення питання в науковій традиції; продемонстрував уміння робити самостійні узагальнення та формулювати їх у висновках до розділу й загалом до роботи; користуватися науковими методами дослідження для наукового аналізу матеріалу та пояснювати доцільність їх використання.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота в основному відповідає встановленим вимогам, має всі необхідні структурні компоненти. Допускаються незначні мовленнєві неточності та технічні огріхи.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент припускався незначного відхилення від затвердженого графіка.</p>

1	2	3	4
75–81	С	Добре	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з незначними відхиленнями від визначених мети й завдань, логіка викладу загалом витримана.</p> <p>Студент переважно виявив обізнаність з науковою літературою, спроможність простежити вивчення проблеми, вміння користуватися основними методами дослідження для наукового опису матеріалу. Однак у роботі відчутні труднощі у проведенні наукового аналізу фактичного матеріалу, у теоретичному узагальненні і формулюванні висновків до розділу та загалом до роботи, простежується недостатня переконливість і неточність у використанні поняттєвого апарату, які загалом не впливають на правильність висновків.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота загалом відповідає встановленим вимогам, має обов'язкові структурні компоненти вступу, трапляється незначна кількість мовних і мовленнєвих помилок, порушується стильова єдність викладу, наявні певні технічні огріхи. У процесі виконання магістерської роботи студент не завжди дотримувався затвердженого графіка.</p>
67–74	Д	Задовільно	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з відхиленням від визначених мети і завдань (деякі з них залишилися не виконані), проте вона не містить помилок, які потребують її докорінної переробки.</p> <p>Студент виявив певну обізнаність з основною науковою літературою, але поверхово описує динаміку становлення проблеми. У науковому описі досліджуваного матеріалу більшість теоретичних положень підтверджено одиничними прикладами. Студент обмежено володіє термінологічним апаратом. У формулюванні висновків він робить елементарні узагальнення.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота відповідає переважній більшості вимог, має більшість обов'язкових структурних компонентів, трапляються відхилення від логічності викладу думки, мовні й мовленнєві помилки та технічні огріхи. У процесі виконання магістерської роботи студент працював нерівномірно, епізодично.</p>
60–66	Е	Задовільно	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана зі значними відхиленнями від визначених мети і завдань (значна їх кількість залишилася невиконаною). Студент виявив певну обізнаність з науковою літературою, примітивно простежив динаміку становлення проблеми. У науковому описі досліджуваного матеріалу більшість теоретичних</p>

1	2	3	4
			<p>положень не підкріплено прикладами, простежується низький рівень усвідомлення теорії, трапляються помилки під час пояснення базових понять, сплутуються факти.</p> <p>Робота компілятивна. Висновки формулюються примітивно, у них не відображені поставлені завдання.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота має значні порушення вимог, проте в ній наявна більшість обов'язкових структурних компонентів. Матеріал викладено не логічно та не послідовно, студент виявляє обмежений словниковий запас, культура наукового мовлення характеризується бідністю. Текст дослідження містить багато помилок і технічних огріхів.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент часто не дотримувався затвердженого графіка.</p>
35–59	F _x	Незадовільно з можливістю повторного захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана не в повному обсязі та зі значними відхиленнями від визначеної мети і завдань, є суттєві помилки і неточності, які потребують докорінної переробки магістерської роботи.</p> <p>У дослідженні не розкрито основних положень, виявлено невміння розкривати основний зміст завдань, відсутнє розуміння основних понять проблеми, наявне невміння володіти термінологічним апаратом, обмежене володіння нормами сучасної літературної мови.</p> <p>Студент не дотримався ні якісних, ні кількісних вимог до випускної кваліфікаційної роботи. Така робота потребує значного доопрацювання і повторного захисту.</p> <p>Студент не з'являвся на консультації за затвердженим графіком.</p>
1–34	F	Незадовільно з не допуском до захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> студент демонструє відсутність елементарних знань з обраної проблеми дослідження та незадовільний рівень писемного мовлення.</p> <p>Обов'язкове повторне написання магістерської роботи на іншу тему.</p>

Критерії оцінювання рівня виконання магістерських робіт для студентів спеціальності 053 «Психологія»

Рекомендована оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на високому науковому рівні, ґрунтовно, у повному обсязі, відповідно до поставленої мети та завдань. Містить актуальну наукову проблему, обґрунтовані теоретичні положення, що виносяться на захист, гіпотеза, об'єкт, предмет і інші структурні елементи роботи визначені коректно. Магістерська робота має наукову новизну і практичну значущість. Зроблено власну оцінку і інтерпретацію джерел, побудовано формалізовану модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні та різноманітні методи її перевірки. Правильно підібраний контингент досліджуваних. План дослідження має корекційну складову або ґрунтовний аналіз, який не є простим відтворенням вже наявних досліджень. Студент має мінімум 2 публікації в наукових виданнях за обраною темою та зумів захистити основні положення. Робота містить достатню кількість ілюстративного матеріалу. Основні положення роботи апробовані у вигляді публікацій студентських (аспірантських) наукових семінарах, наукових конференціях (факультетських, міжвишівських, Всеукраїнських, Міжнародних).</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота виконана з чітким дотриманням усіх необхідних умов, має необхідні структурні компоненти, відповідає науковому стилю викладу з дотриманням чинних норм літературної мови, позбавлена технічних огріхів. У процесі виконання магістерської роботи студент чітко дотримувався затвердженого графіка.</p>
82–89	B	4 (добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана на достатньому науковому рівні, відповідно до поставленої мети і завдань, логіка викладу загалом витримана. Зроблено власну оцінку і інтерпретацію джерел, побудовано формалізовану модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні методи її перевірки, але дещо одноманітні.</p>

1	2	3	4
			<p>Контингент досліджуваних вибрано відповідно до теми, але з деякими порушеннями щодо класичних правил добору вибірки. Робота містить прикладний аспект (корекційну роботу з досліджуваними, практичні рекомендації).</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота в основному відповідає встановленим вимогам, має всі необхідні структурні компоненти. Допускаються незначні мовленнєві неточності та незначні технічні огріхи.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент припускався незначного відхилення від затвердженого графіка.</p>
75–81	С	4 (добре)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана з незначними відхиленнями від визначених мети і завдань, логіка викладу загалом витримана.</p> <p>Зроблено оцінку джерел, але досить формально, немає власної оцінки підходів, а лише компіляція вже наявних досліджень. Гіпотеза відповідає предмету та темі роботи. Використані недостатньо різноманітні методи емпіричного дослідження. Контингент досліджуваних вибрано відповідно до теми, але з деякими порушеннями щодо класичних правил добору вибірки. Робота не містить прикладного аспекту.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота загалом відповідає встановленим вимогам, має обов'язкові структурні компоненти вступу, трапляється незначна кількість мовних і мовленнєвих помилок, порушується стильова єдність викладу, наявні певні технічні огріхи.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент не завжди дотримувався затвердженого графіка.</p>
67–74	D	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> магістерська робота загалом відповідає всім встановленим вимогам до робіт такого рівня. Містить наукову проблему та інші необхідні структурні елементи. Але в окремих елементах є помилки: гіпотезу визначено не зовсім коректно або мета і завдання роботи сформульовані неправильно. Теоретичний аналіз джерел проведений недостатньо ґрунтовно. Фрагменти тексту не зовсім логічно поєднані, але загалом науковий стиль витриманий. Недостатньо обґрунтований вибір методик дослідження, а також не завжди коректно використовувались методи статистичної обробки даних. Практичні рекомендації за результатами роботи не надані, а наукова новизна і практична значущість</p>

1	2	3	4
			<p>сформульовані дуже узагальнено. Вибірка надто мала або некоректно представляє генеральну сукупність. Висновки сформульовані некоректно і не відображають всі основні результати дослідження.</p> <p>Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи, проте вона не містить помилок, які потребують її докорінної переробки.</p> <p>Студент виявив певну обізнаність з основною науковою літературою, але поверхово описує динаміку становлення проблеми. У намаганні здійснити науковий опис досліджуваного матеріалу більшість теоретичних положень підтверджено одиничними прикладами. Студент обмежено володіє термінологічним апаратом. У формулюванні висновків він робить елементарні узагальнення.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота відповідає переважній більшості вимог, має більшість обов'язкових структурних компонентів, трапляються відхилення від логічності викладу думки, мовні і мовленнєві помилки та технічні огріхи. У процесі виконання магістерської роботи студент працював нерівномірно, епізодично.</p>
60–66	Е	3 (задовільно)	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана зі значними відхиленнями від визначених мети і завдань (значна їх кількість залишилася невиконаною).</p> <p>Містить наукову проблему та інші необхідні структурні елементи. Але є помилки у визначенні гіпотези, підборі методів дослідження та вибірки. Теоретичний аналіз джерел проведений недостатньо ґрунтовно і вони не були належним чином переформульовані при використанні джерела. Фрагменти тексту не зовсім логічно поєднані, науковий стиль витриманий не завжди. Методики дослідження підібрані не завжди відповідно до гіпотези і вибірки, а також не завжди коректно використовувались методи статистичної обробки даних. Практичні рекомендації за результатами роботи не надані, а відсутня наукова новизна і практична значущість сформульована дуже узагальнено. Висновки не відповідають завданням дослідження і його основним результатам. Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи. Нові літературні джерела представлені недостатньо. На захисті студент не зміг змістовно представити результати дослідження, не продемонстрував вільне володіння матеріалом дослідження, відповіді на питання не надані. Відсутня належна презентація.</p>

1	2	3	4
			<p>Не спостерігається вільне володіння проблемою проведеного дослідження.</p> <p><u>Вимоги до оформлення:</u> робота має значні порушення вимог, проте в ній наявна більшість обов'язкових структурних компонентів. Матеріал викладено нелогічно та непослідовно, студент виявляє обмежений словниковий запас, культура наукового мовлення характеризується бідністю. Текст дослідження містить багато помилок і технічних огріхів.</p> <p>У процесі виконання магістерської роботи студент в основному не дотримувався затвердженого графіка.</p>
35–59	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> робота виконана не в повному обсязі та зі значними відхиленнями від визначеної мети і завдань, мають місце суттєві помилки і неточності, які потребують докорінної переробки магістерської роботи.</p> <p>У дослідженні не розкрито основних положень, виявлено невміння розкривати основний зміст завдань, відсутнє розуміння основних понять проблеми, наявне невміння володіти термінологічним апаратом, обмежене володіння нормами сучасної літературної мови.</p> <p>Студентом не витримані ні якісні, ні кількісні вимоги до випускної кваліфікаційної роботи.</p> <p>Така робота потребує значного доопрацювання і повторного захисту.</p> <p>Студент не з'являвся на консультації за затвердженим графіком.</p>
1–34	F	2 (незадовільно) з недопуском до захисту	<p><u>Вимоги до змісту:</u> студент демонструє відсутність елементарних знань з обраної проблеми дослідження та незадовільний рівень писемного мовлення.</p> <p>Обов'язкове повторне написання магістерської роботи на іншу тему.</p>

7.2. Критерії оцінювання рівня захисту магістерських робіт

Таблиця 9

*Критерії оцінювання рівня захисту магістерських робіт для студентів 035
«Філологія» освітніх програм
«Українська мова та література»,
«Російська мова та література, переклад
(російська, українська мови)»*

Рекомендована оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	Виступ на захисті чіткий, відбиває основні положення дослідження. Відповідь на всі поставлені запитання, у тому числі і на питання рецензента, аргументована, вичерпна. Під час захисту магістрант виявляє вільне володіння матеріалом дослідження та науковою термінологією, добру обізнаність із сучасними роботами з проблеми, їх дослідниками, виявляє здатність аргументованої оцінки поглядів провідних дослідників проблеми, переконливо аргументує власну позицію. За необхідності користується засобами наочності. Демонструє високу культуру наукового мовлення. Під час ведення дискусії демонструє наукову виваженість, коректність і тактовність.
82–89	B	4 (добре)	Виступ на захисті загалом чіткий і в основному відбиває основні положення роботи. Відповідь на всі поставлені запитання, у тому числі і на питання рецензента загалом повна, але не в деталях. Магістр в основному орієнтується в науковій термінології, знає базові дослідження з проблеми, однак на захисті допускає певні неточності в трактуванні поглядів окремих дослідників, не достатньо переконливо аргументує власну позицію. Виявляє належний рівень володіння науковим мовленням. Під час ведення дискусії демонструє наукову коректність і тактовність.
75–81	C	4 (добре)	Виступ на захисті в основному відбиває базові положення роботи. Відповідь на поставлені запитання дається по суті, але допускаються певні неточності у трактуванні поглядів окремих дослідників. Недостатньо переконливо ілюструються прикладами теоретичні положення дослідження. Спостерігаються елементи порушення регламенту. Під час ведення дискусії демонструє достатню наукову коректність і тактовність.

Закінчення табл. 9

1	2	3	4
67–74	Д	3 (задовільно)	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант загалом орієнтується в обраній проблемі, але не може достатньо чітко представити її, аргументовано сформулювати висновки, вміло пов'язати теоретичні узагальнення з досліджуваним фактичним матеріалом. Відповідь на поставлені запитання дається неповна. Магістрант обмежено володіє термінологічним апаратом, не дотримується регламенту. Мовлення науково збіднене.
60–66	Е	3 (задовільно)	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант поверхово орієнтується в обраній проблемі, відчуває значні труднощі у викладі досліджуваного матеріалу. Відповідь дається не на всі поставлені запитання, вона не переконлива, збіднена на мовні ілюстрації. Мовлення студента науково примітивне, характеризується лексичною та граматичною невправністю. Магістрант порушує регламент захисту.
35–59	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант не орієнтується в досліджуваній проблемі, не володіє необхідним понятійним апаратом, не знає базових праць з досліджуваної проблеми.
		2 (незадовільно) з обов'язковою зміною теми магістерської роботи	У випадку, коли захист магістерської роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену науковим керівником або кафедрою.

*Критерії оцінювання рівня захисту магістерських робіт
для студентів спеціальності 035 «Філологія» освітньої програми
«Прикладна лінгвістика»*

Рекомендована оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	<p>Виступ на захисті чіткий, відбиває основні положення дослідження. Відповідь на всі поставлені запитання, у тому числі і на питання рецензента, аргументована, вичерпна.</p> <p>Під час захисту магістрант виявляє вільне володіння матеріалом дослідження та науковою термінологією, добру обізнаність із сучасними роботами з проблеми, їх дослідниками, виявляє здатність аргументованої оцінки поглядів провідних дослідників проблеми, переконливо аргументує власну позицію. Демонструє високу культуру наукового мовлення.</p> <p>Під час ведення дискусії виявляє наукову виваженість, коректність і тактовність.</p> <p>Магістрант демонструє можливості створеного програмного продукту (бази даних, комп'ютерної програми, мультимедійного курсу, дистанційного курсу і под.) або лінгвістичного алгоритму для подальшої програмної реалізації комп'ютерної програми, обґрунтовує принципи та методи його реалізації.</p> <p>Презентацію результатів наукового дослідження виконано з використанням мультимедійних технологій (програма Microsoft PowerPoint або ін.). Презентація вичерпно висвітлює етапи та результати здійсненого дослідження.</p>
82–89	B	4 (добре)	<p>Виступ на захисті загалом чіткий і в основному відбиває основні положення роботи. Відповідь на всі поставлені запитання, у тому числі і на питання рецензента загалом повна, але потребує поглиблення та деталізації. Магістрант в основному орієнтується в науковій термінології, знає базові дослідження з проблеми, однак на захисті допускає певні неточності в трактуванні поглядів окремих дослідників, не достатньо переконливо аргументує власну позицію.</p> <p>Виявляє належний рівень володіння науковим мовленням.</p> <p>Під час ведення дискусії демонструє наукову коректність і тактовність.</p> <p>Магістрант демонструє можливості створеного програмного продукту (бази даних, комп'ютерної програми, мультимедійного курсу, дистанційного</p>

1	2	3	4
			<p>курсу і под.) або лінгвістичного алгоритму для подальшої програмної реалізації комп'ютерної програми, загалом пояснює принципи та методи його реалізації, але допускає окремі неточності.</p> <p>Презентацію результатів наукового дослідження виконано з використанням мультимедійних технологій (програма Microsoft PowerPoint або ін.). Презентація досить повно висвітлює етапи та результати здійсненого дослідження.</p>
75–81	С	4 (добре)	<p>Виступ на захисті в основному відбиває базові положення роботи. Відповідь на поставлені запитання дається по суті, але допускаються певні неточності у трактуванні поглядів окремих дослідників. Не достатньо переконливо ілюструються прикладами теоретичні положення дослідження, не переконливо аргументується власна позиція.</p> <p>Спостерігаються елементи порушення регламенту. Під час ведення дискусії демонструє достатню наукову коректність і тактовність.</p> <p>Магістрант демонструє можливості створеного програмного продукту (бази даних, комп'ютерної програми, мультимедійного курсу, дистанційного курсу і под.) або лінгвістичного алгоритму для подальшої програмної реалізації комп'ютерної програми, під час пояснення принципів та методів його реалізації допускає незначні помилки.</p> <p>Презентацію результатів наукового дослідження виконано з використанням мультимедійних технологій (програма Microsoft PowerPoint або ін.). Презентація частково висвітлює етапи та результати здійсненого дослідження.</p>
67–74	D	3 (задовільно)	<p>Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант загалом орієнтується в обраній проблемі, але не може достатньо чітко представити її, аргументовано сформулювати висновки, вміло пов'язати теоретичні узагальнення з досліджуваним фактичним матеріалом. Відповідь на поставлені запитання дається неповна. Магістрант обмежено володіє термінологічним апаратом, не дотримується регламенту.</p> <p>Мовлення науково збіднене. Магістрант не демонструє можливості створеного програмного продукту або лінгвістичного алгоритму для подальшої програмної реалізації комп'ютерної програми, не пояснює принципів та методів його реалізації.</p> <p>Презентацію результатів наукового дослідження виконано з використанням мультимедійних технологій (програма Microsoft PowerPoint або ін.). Презентація не висвітлює етапи та результати здійсненого дослідження.</p>

1	2	3	4
60–66	E	3 (задовільно)	<p>Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант поверхово орієнтується в обраній проблемі, відчуває значні труднощі у викладі досліджуваного матеріалу. Відповідь дається не на всі поставлені запитання, вона не переконлива, збіднена на мовні ілюстрації. Мовлення студента науково примітивне, характеризується лексичною та граматичною невправністю.</p> <p>Магістрант порушує регламент захисту.</p> <p>Магістрант не демонструє можливості створеного програмного продукту або лінгвістичного алгоритму для подальшої програмної реалізації комп'ютерної програми.</p> <p>Під час презентації результатів наукового дослідження не використовує мультимедійних технологій (програма Microsoft PowerPoint або ін.).</p>
35–59	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	<p>Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант не орієнтується в досліджуваній проблемі, не володіє необхідним понятійним апаратом, не знає базових праць з досліджуваної проблеми.</p> <p>У випадку, коли захист магістерської роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену науковим керівником або кафедрою.</p>
1–34	F	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	<p>Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант не орієнтується в досліджуваній проблемі, не володіє необхідним понятійним апаратом, не знає базових праць з досліджуваної проблеми.</p> <p>У випадку, коли захист магістерської роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену науковим керівником або кафедрою.</p>

Критерії оцінювання рівня захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 061 «Журналістика»

Оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	<p>Виступ на захисті чіткий, відбиває основні положення дослідження. Відповідь на всі поставлені запитання, у тому числі і на питання рецензента, аргументована, вичерпна.</p> <p>Під час захисту магістрант виявляє вільне володіння матеріалом дослідження та науковою термінологією, добру обізнаність із сучасними журналістичнознавчими роботами з проблеми, виявляє здатність аргументованої оцінки поглядів провідних дослідників проблеми, переконливо аргументує власну позицію. Наводить переконливі приклади з практики ЗМК на підтвердження теорії. За необхідності користується засобами наочності. Демонструє високу культуру наукового мовлення.</p> <p>Під час ведення дискусії демонструє наукову виваженість, коректність і тактовність. Дотримується регламенту.</p>
82–89	B	4 (добре)	<p>Виступ на захисті загалом чіткий і в основному відбиває основні положення роботи. Відповідь на всі поставлені запитання, у тому числі і на питання рецензента загалом повна, але не в деталях. Магістр в основному орієнтується в науковій термінології, знає базові дослідження з проблеми, однак на захисті допускає певні неточності в трактуванні поглядів окремих дослідників або сучасних медіа явищ, не достатньо переконливо аргументує власну позицію. Виявляє належний рівень володіння науковим мовленням.</p> <p>Під час ведення дискусії демонструє наукову коректність і тактовність. Загалом дотримується регламенту.</p>
75–81	C	4 (добре)	<p>Виступ на захисті в основному відбиває базові положення роботи. Відповідь на поставлені запитання дається по суті, але допускаються певні неточності у трактуванні поглядів окремих дослідників та сучасних медіа явищ. Не достатньо переконливо ілюструються прикладами з практики ЗМК теоретичні положення дослідження, не переконливо аргументується власна позиція.</p> <p>Спостерігаються елементи порушення регламенту. Під час ведення дискусії демонструє достатню наукову коректність і тактовність.</p>

1	2	3	4
68–74	Д	3 (задовільно)	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант загалом орієнтується в обраній проблемі, але не може достатньо чітко представити її, аргументовано сформулювати висновки, вміло пов'язати теоретичні узагальнення з досліджуваним журналістським матеріалом. Відповідь на поставленні запитання дається неповна. Магістрант обмежено володіє термінологічним апаратом, не дотримується регламенту. Мовлення науково збіднене.
60–67	Е	3 (задовільно)	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант поверхово орієнтується в обраній проблемі, відчуває значні труднощі в викладі досліджуваного матеріалу та в аналізі сучасних явищ ЗМК. Відповідь дається не на всі поставлені запитання, вона не переконлива, збіднена на мовні ілюстрації. Мовлення студента науково примітивне, характеризується лексичною та граматичною невправністю. Магістрант порушує регламент захисту.
30–59	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного захисту	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант не орієнтується в досліджуваній проблемі, не володіє необхідним понятійним апаратом, не знає базових праць з досліджуваної проблеми й не орієнтується в сучасній медіа сфері. У випадку, коли захист магістерської роботи визнається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену науковим керівником або кафедрою.
0–29	F	2 (незадовільно) з обов'язковою зміною теми магістерської роботи	

Критерії оцінювання рівня захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 034 «Культурологія»

Рекомендована оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Рекомендована оцінка за шкалою ECTS	Рекомендована оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
90–100	A	5 (відмінно)	Виступ на захисті чіткий, відбиває основні положення дослідження. Відповідь на всі поставлені запитання, зокрема й на питання рецензента, аргументована, вичерпна. Під час захисту магістрант виявляє вільне володіння матеріалом дослідження та науковою термінологією, добру обізнаність із сучасними роботами з проблеми, їх дослідниками, виявляє здатність аргументованої оцінки поглядів провідних дослідників проблеми, переконливо аргументує власну позицію. За необхідності користується засобами наочності. Демонструє високу культуру наукового мовлення. Під час ведення дискусії виявляє наукову виваженість, коректність і тактовність.
82–89	B	4 (добре)	Виступ на захисті загалом чіткий і переважно відбиває основні положення роботи. Відповідь на всі поставлені запитання, зокрема й на питання рецензента, загалом повна, але не в деталях. Магістрант здебільшого орієнтується в науковій термінології, знає базові дослідження з проблеми, однак на захисті допускає певні неточності в трактуванні поглядів окремих дослідників, недостатньо переконливо аргументує власну позицію. Виявляє належний рівень володіння науковим мовленням. Під час ведення дискусії демонструє наукову коректність і тактовність.
75–81	C	4 (добре)	Виступ на захисті переважно відбиває базові положення роботи. Відповідь на поставлені запитання дає по суті, але є певні неточності у трактуванні поглядів окремих дослідників. Недостатньо переконливо ілюструє прикладами теоретичні положення дослідження. Спостерігаються елементи порушення регламенту. Під час ведення дискусії демонструє достатню наукову коректність і тактовність.
67-74	D	Задовільно	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант загалом орієнтується в обраній проблемі, але не може достатньо чітко представити її, аргументовано сформулювати висновки, вміло пов'язати теоретичні узагальнення з досліджуваним фактичним матеріалом. Відповідь на поставлені запитання неповна. Магістрант обмежено володіє термінологічним апаратом, не дотримується регламенту. Мовлення науково збіднене.

1	2	3	4
60–66	Е	Задовільно	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант поверхово орієнтується в обраній проблемі, відчуває значні труднощі у викладі досліджуваного матеріалу. Дає відповіді не на всі поставлені запитання. Мовлення студента науково примітивне, характеризується лексичною та граматичною невправністю. Магістрант порушує регламент захисту.
35–59	Fx	Незадовільно з можливістю повторного захисту	Виступ на захисті свідчить про те, що магістрант не орієнтується в досліджуваній проблемі, не володіє необхідним понятійним апаратом, не знає базових праць з досліджуваної проблеми.
1–34	F	Незадовільно з не допуском до захисту	Попередній захист свідчить про те, що магістрант не орієнтується в досліджуваній проблемі, не володіє необхідним понятійним апаратом, не знає базових праць з досліджуваної проблеми. У випадку, коли захист магістерської роботи визнається незадовільним, ДЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену науковим керівником або кафедрою.

Критерії оцінювання рівня захисту магістерських робіт для студентів спеціальності 053 «Психологія»

Оцінка за 100 бальною шкалою та рівень	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Вимоги до оцінювання
1	2	3	4
96–100	A	5 (відмінно)	Магістерська робота відповідає всім встановленим вимогам до робіт такого рівня. Містить актуальну наукову проблему, обґрунтовані теоретичні положення, що виносяться на захист, гіпотеза, об'єкт, предмет і інші структурні елементи роботи визначені коректно. Магістерська робота має наукову новизну і практичну значущість. Зроблено власну оцінку й інтерпретацію джерел, побудовано формалізовану модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні та різноманітні методи її перевірки. Правильно підібраний контингент досліджуваних. План дослідження має корекційну складову або ґрунтовний аналіз, який не є простим відтворенням вже наявних досліджень. Студент має мінімум 2 публікації в наукових видання за обраною темою та зумів захистити основні положення. Робота містить достатню кількість ілюстративного матеріалу. Оформлення відповідно встановленим вимогам. Більше половини джерел видані за останні 5 років. Можуть спостерігатися окремі недоліки в оформленні або недостатньо глибока розробка окремих теоретичних питань в роботі. На захисті використана презентація.
90-95	A	5 (відмінно)	Магістерська робота загалом відповідає всім встановленим вимогам до робіт такого рівня. Містить наукову проблему, обґрунтовані теоретичні положення, гіпотеза, об'єкт, предмет і інші структурні елементи роботи визначені коректно. Магістерська робота має наукову новизну і практичну значущість. Зроблено власну оцінку й інтерпретацію джерел, побудовано формалізовану модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні методи її перевірки, але дещо одноманітні. Контингент досліджуваних вибраний відповідно темі, але з деякими порушеннями щодо класичних правил добору вибірки. Робота містить прикладний аспект (корекційну роботу з досліджуваними, практичні рекомендації). Студент має мінімум 2 публікації в наукових видання за обраною темою та зумів захистити основні положення, але на деякі питання не зумів дати ґрунтовної відповіді. Є ілюстративний матеріал. Можуть спостерігатися окремі недоліки в оформленні або недостатньо глибока розробка окремих теоретичних питань в роботі. Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи.

1	2	3	4
82–89	В	4 (добре)	<p>Магістерська робота загалом відповідає всім встановленим вимогам до робіт такого рівня. Містить наукову проблему, обґрунтовані теоретичні положення, гіпотеза, об'єкт, предмет і інші структурні елементи роботи визначені коректно. Магістерська робота має наукову новизну і практичну значущість. Зроблено власну оцінку й інтерпретацію джерел, побудовано формалізовану модель проблеми. Гіпотеза повністю відповідає предмету та темі роботи. Використані коректні методи її перевірки, але дещо одноманітні. Контингент досліджуваних вибраний відповідно темі, але з деякими порушеннями щодо класичних правил добору вибірки. Робота містить прикладний аспект (корекційну роботу з досліджуваними, практичні рекомендації). Студент має мінімум 2 публікації в наукових видання за обраною темою та зумів захистити основні положення, але на деякі питання не зумів дати ґрунтовної відповіді. Доповідь не вкладається у заявлений час. Оформлення відповідно встановленим вимогам. Є ілюстративний матеріал. Можуть спостерігатися окремі недоліки в оформленні або недостатньо глибока розробка окремих теоретичних питань в роботі, представлені не всі базові дослідження з теми. Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи. Нові літературні джерела представлені недостатньо і їх дослідження неглибоке. Не зовсім коректно сформульовані висновки.</p>
75–82	С	4 (добре)	<p>Магістерська робота загалом відповідає всім встановленим вимогам до робіт такого рівня. Містить наукову проблему, обґрунтовані теоретичні положення, гіпотеза, об'єкт, предмет і інші структурні елементи роботи визначені коректно. Магістерська робота має наукову новизну і практичну значущість. Зроблено оцінку джерел, але досить формально, немає власної оцінки підходів, а лише компіляція вже наявних досліджень. Гіпотеза відповідає предмету та темі роботи. Використані недостатньо різноманітні методи емпіричного дослідження. Контингент досліджуваних вибраний відповідно до теми, але з деякими порушеннями щодо класичних правил добору вибірки. Робота не містить прикладного аспекту (корекційну роботу з досліджуваними, практичні рекомендації) або він виконаний не зовсім коректно. Студент має 2 публікації в наукових видання за обраною темою та зумів захистити основні положення, але на деякі питання не зумів дати ґрунтовної відповіді. Доповідь не вкладається у заявлений час. Оформлення відповідає встановленим вимогам. Ілюстративний</p>

1	2	3	4
			матеріал представлений некоректно або занадто великий за обсягом відносно обсягу тексту. Можуть спостерігатися окремі недоліки в оформленні або недостатньо глибока розробка окремих теоретичних питань в роботі, структурні елементи теоретичного аналізу логічно непов'язані. Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи. Нові літературні джерела представлені недостатньо. Немає різноманітності джерел.
67–74	Д	3 (задовільно)	Магістерська робота загалом відповідає всім встановленим вимогам до робіт такого рівня. Містить наукову проблему та інші необхідні структурні елементи. Але в окремих елементах є помилки: гіпотезу визначено не зовсім коректно або мета і завдання роботи сформульовані неправильно. Теоретичний аналіз джерел проведений недостатньо ґрунтовно. Фрагменти тексту не зовсім логічно поєднані, але загалом науковий стиль витриманий. Недостатньо обґрунтований вибір методик дослідження, а також не завжди коректно використовувались методи статистичної обробки даних. Практичні рекомендації за результатами роботи не надані, а наукова новизна і практична значущість сформульовані дуже узагальнено. Вибірка надто мала або некоректно представляє генеральну сукупність. Висновки сформульовані некоректно і не відображають всі основні результати дослідження. Студент має 2 публікації в наукових видання за обраною темою. Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи. Нові літературні джерела представлені недостатньо. На захисті студент не зміг добре представити результати дослідження, не продемонстрував вільне володіння матеріалом дослідження, відповіді на питання надані недостатньо вичерпні.
60–66	Е	3 (задовільно)	Магістерська робота загалом відповідає основним вимогам до робіт такого рівня. Містить наукову проблему та інші необхідні структурні елементи. Але є помилки у визначенні гіпотези, підборі методів дослідження та вибірки. Теоретичний аналіз джерел проведений недостатньо ґрунтовно, і вони не були належним чином переформульовані при використанні джерела. Фрагменти тексту не зовсім логічно поєднані, науковий стиль витриманий не завжди. Методики дослідження підібрані не завжди відповідно гіпотезі і вибірці, а також не завжди коректно використовувались методи статистичної обробки даних. Практичні рекомендації за результатами роботи не надані, а відсутня наукова новизна і практична значущість сформульована дуже узагальнено. Висновки не відповідають завданням дослідження і його

1	2	3	4
			<p>основним результатам. Є порушення пропорцій обсягу окремих розділів роботи. Нові літературні джерела представлені недостатньо. На захисті студент не зміг змістовно представити результати дослідження, не продемонстрував вільне володіння матеріалом дослідження, відповіді на питання не надані. Відсутня належна презентація. Не спостерігається вільне володіння проблемою проведеного дослідження.</p>
<p>Менше 60 балів</p>		<p>незадовільно</p>	<p>Магістерська робота з ознаками плагіату, вибірка підібрана некоректно, відсутні потрібні за вимогами структурні елементи роботи. Основні роботи з теми не представлені, методи вибрані неправильно, неправильно сформульована гіпотеза дослідження і висновки. Обсяг роботи не відповідає вимогам. Немає достатньої кількості наукових публікацій. Студент не володіє матеріалом і не відповідає на додаткові запитання.</p>

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрейченко О. І., Ачилова В. П., Прадід Ю. Ф. Студентська наукова робота: 130 запитань і відповідей: посібник. Сімферополь, 2008. 88 с.
2. Арешенков Ю. О., Боруцький А. П., Ковальчук М. С. Курсові, випускові та дипломні роботи з лінгвістики (планування, організація, літературне і технічне оформлення): матеріали до спецкурсу «Основи наукових досліджень» для студ. філол. спец. Дніпропетровськ, 2004. 44 с.
3. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015
4. Богатирьова С. Т., Чігірьова А. В. Методичні вказівки до виконання дипломних та магістерських робіт для студентів факультету іноземних мов. Донецьк : ДонНУ, 2011. 40 с.
5. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій. Бюлетень ВАК України. 2011. № 9–10.
6. Денисенко З. М., Лонська Л. І., Шитик Л. В. Державна атестація з української мови студентів ОКР «бакалавр» і «спеціаліст»: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2012. 248 с.
7. Домрачева І. Р. Теорія і методика наукових досліджень у галузі прикладної лінгвістики: навчально-методичний посібник із курсу «Теорія і методика наукових досліджень у галузі прикладної лінгвістики» для студентів спеціальності 8.030505 «Прикладна лінгвістика»; за ред. А. П. Загнітка. Донецьк : ДонНУ, 2008. 83 с.
8. Загнітко А. П., Шевчук О. С., Омельченко З. Л., Фроляк Л. Д., Вінтонів М. О., Домрачева І. Р., Виноградова О. В., Лук'янчук Т. О., Важеніна О. Г., Могила Н. М., Митько Н. А., Клименко Н. Б. Наукові роботи з української мови : орієнтована тематика : посібник Донецьк : ДонНУ, 2003. 35 с.
9. Загнітко А. П., Вінтонів М. О. Випускні кваліфікаційні роботи: навчальний посібник. Донецьк : ДонНУ, 2003. 56 с.
10. Методика пошуку літератури, складання й оформлення списків до курсових і дипломних робіт (для студентів філологічних спеціальностей) / укл. : зав. сектором К. К. Білявська, Л. Є. Клименко; ред. : зав. відділом В. О. Кротова ; відп. за вип. : директор б-ки Н. О. Карягіна ; Донец. нац. ун- т. Донецьк : ДонНУ, 2013. 104 с.
11. Методичні вказівки до виконання курсових, дипломних і магістерських робіт за спеціальністю «Переклад» / уклад.: Н. В. Пирлік, І. В. Подгаєвська. Донецьк : ДонНУ, 2009. 99 с.
12. Методичні вказівки до написання курсових і дипломних робіт з української мови / укладач Р. А. Куцова. Донецьк : Кассіопея, 1998. 32 с.

13. Методичні вказівки щодо написання магістерських та дипломних робіт для спеціальності «Журналістика» / уклад. О. В. Тараненко. Донецьк : ДонНУ, 2009. 41 с.
14. Методичні рекомендації до написання дипломних робіт з лінгвістичних дисциплін / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : Фірма «РЦНІТ», 1999. 20 с.
15. Методичні рекомендації щодо написання та оформлення магістерських робіт. Вінниця ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. 40 с.
16. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту : посібник. Київ, 1997. 56 с.
17. Основні вимоги до дипломних і випускних робіт студентів-філологів: метод. рекомендації / уклад. О. Штонь, В. Буда. Тернопіль, 2000. 21 с.
18. Пентиліук М. І., Гайдаєнко І. В., Окуневич Т. Г. та ін. Навчально- й науково-дослідницька робота студентів-філологів (реферат, курсова, випускна робота з української мови та методики її навчання): навчально-методичний посібник для студентів / Київ : Ленвіт, 2010. 120 с.
19. Пирлік Н. В., Подгаєвська І. В. Основи науково-дослідної діяльності студентів: практичний poradnik з виконання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності «Переклад». Донецьк : ДонНУ, 2013. 224 с.
20. Положення про навчально-наукові та кваліфікаційні роботи студентів. Київ: КДЛУ, 1999. 46 с.
21. Садабош І. В. Дипломна робота з українського мовознавства : методичні рекомендації для студентів українського відділу філологічного факультету університету. Ужгород. 2003. 80 с.
22. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: загальні вимоги та правила: ДСТУ 35-82-97
23. Спіцин Є. С., Назаров С. М. Організація науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2001. 63 с.
24. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2005. 208 с.
25. Шейко В. М., Кушнаренко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.
26. Штонь О. П., Буда В. А. Курсова робота з української мови : посібник. Тернопіль, 2002. 64 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок презентації магістерської роботи за програмою PowerPoint

Слайд 1

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОГО ТА
ПРИКЛАДНОГО МОВОЗНАВСТВА І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

**СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КАЗКОВИЙ
ДИСКУРС:
ПАРАМЕТРИ ТА СТРУКТУРА**

ЛЕВІЧЕВА ОЛЬГА СЕРГІЇВНА

Вінниця – 2007

Слайд 2

ЗМІСТ

1. Мета та завдання роботи.
2. Об'єкт і предмет дослідження. Матеріал дослідження. Методи дослідження.
3. Наукова новизна роботи.
4. Теоретичне та практичне значення роботи.
5. Обсяг і структура дослідження.
6. Інтерпретація терміна *дискурс* у науковій літературі.
7. Основні підходи до дискурс-аналізу.
8. Модель дискурс-аналізу.
9. Семіотичний квадрат.
10. Інтерпретація дискурсу.
11. Висновки.

Слайд 3

Мета роботи: визначити кваліфікаційні ознаки та структурну специфіку українського казкового дискурсу. Для успішної реалізації мети ми розв'язали такі **завдання:** схарактеризували основні значення терміна *дискурс* у науковій літературі; визначили підходи до дискурс-аналізу у сучасній лінгвістиці; встановили ознаки й окреслили структурні особливості казкового дискурсу; виявили етнокультурні особливості казки про Колобка; здійснили дискурс-аналіз казки про Колобка з послідовним виокремленням шести рівнів: комунікативно-прагматичного, жанрово-стилістичного, змістового, формально-структурного, когнітивного та семіотичного.

Слайд 4

Об'єкт дослідження: український казковий дискурс.

Предмет дослідження: дискурсивні одиниці казки про Колобка.

Матеріал дослідження: 10 версій казки про Колобка (на матеріалі української та російської мов).

Методи дослідження. Для досягнення мети й розв'язання поставлених завдань були застосовані: дефініційно-поняттєвий метод, логіко-класифікаційний, описовий метод, метод дискурс-аналізу, концептуальний аналіз.

Слайд 5

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше в україністиці застосовано шестирівневу модель дискурс-аналізу з метою виявлення кваліфікаційних ознак і структурної специфіки українського казкового дискурсу на матеріалі казки про Колобка.

Слайд 6

Теоретичне значення роботи. У роботі визначено особливості функціонування терміна *дискурс* у науковій літературі, схарактеризовано основні лінгвістичні підходи до дискурс-аналізу, описано етнокультурну специфіку казки про Колобка, здійснено дискурс-аналіз казки про Колобка на комунікативно-прагматичному, жанрово-стилістичному, змістовому, формально-структурному, когнітивного та семіотичному рівнях та виявлено кваліфікаційні ознаки та структурні особливості українського казкового дискурсу.

Практична цінність дослідження. Основні положення й одержані результати можуть бути використані для читання курсу «Дискурсологія», викладання спецкурсів і спецсемінірів із когнітивної лінгвістики, концептології. Матеріали роботи слугуватимуть базою під час встановлення специфіки національно-мовної картини світу українського народу.

Слайд 7

Обсяг і структура дослідження визначені його метою та поставленими конкретними завданнями. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, додатків, списку літератури (67 позицій) і списку джерел (10 позицій). Загальний обсяг дослідження становить 72 сторінки. Основний зміст дослідження викладено на 53 сторінках.

Слайд 8

У науковій літературі функціонують такі варіанти інтерпретація терміна *дискурс*:

- *дискурс у широкому розумінні (предмет розмови, спілкування, комунікація як предмет вивчення; поле діяльності);
- *дискурс як об'єкт лінгвістики (мова з позиції її організації, форми, граматичної заданості; мова, зосереджена на предметі розмови в його розвитку; текст в його чітко заданій жанровій репрезентації, підпорядкований правилам формального характеру; матеріальна форма втілення діяльності, структура (формат) вербальної діяльності);
- *дискурс як жанр (жанр писемного спілкування, вид спілкування, що вимагає від автора і читача серйозного ставлення і розумової роботи; лекція, виступ, бесіда, тобто жанр усного спілкування, вид спілкування, що вимагає безпосередньої взаємодії людей, які спілкуються);

Слайд 9

- дискурс як зосереджений на предметі розмови вид діяльності (процес спілкування (усний чи письмовий), зосереджений на предметі розмови і його розвитку);
- дискурс як інтегративна функціональна даність – сукупність дискурсів, що відображають і формують дискурси;
- дискурс як потенція тощо.

Базовою ознакою дискурсу є міждисциплінарність. Дискурс – це термін, який несе в собі відбиток не однієї, а цілого ряду соціальних і гуманітарних наук – філософії, лінгвістики, психології, соціології, етнографії, культурології, політології, комунікативістики, тобто, тих наук, які вивчають мову, її змістовий потенціал і реалізацію цього потенціалу.

Слайд 10

Основними підходами до дискурс-аналізу є:

- формальний,
- формально-функційний,
- діяльнісний,
- комунікативний,
- семіотичний,
- когнітивно-дискурсивний,
- дискурсивно-діалогійний,
- каузально-генетичний,
- критичний.

Слайд 11

Для встановлення специфіки українського казкового дискурсу за основу взято шестирівневу модель дискурс-аналізу:

1. комунікативно-прагматичний рівень;
2. жанрово-стилістичний рівень;
3. змістовий рівень;
4. формально-структурний рівень;
5. когнітивний рівень;
6. семіотичний рівень.

Аналіз дискурсивних рівнів дає змогу показати, що казковий дискурс характеризується поліфункційністю та прагматичністю.

Слайд 12

КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ РІВЕНЬ	
модель комунікативного акту	інтерактивна
тип комунікації:	
• за темою	виховна комунікація, повчальна, дидактична
• за метою	розважальна, розвивальна
• за мірою офіційності	неофіційна
• за кількістю спірозмовників	міжособистісна
• за формою спілкування	закрита
• за тривалістю	короткотривала
канали комунікації	вокальний, візуальний
комунікативний стиль	демократичний
типи мовної особистості	перехідний
наявність / відсутність комунікативного шуму	психічний шум (Колобок – інтелектуально обмежений, наявний брак спостережливості, неміня відбору важливої інформації)
наявність / відсутність елементів невербальної комунікації	акустичні (манера мовлення), оптична (зовнішній вигляд виміри тіла)
соціальні ролі	постійні, що мають певну характеристику, шаблон поведінки Зайчика, Вовка, Ведмеда, Лисички
тип комунікативного регістру	репродуктивний + інформаційний (приспів) + воломнтативний (волевиявлення Діда, Лисички)
тип мовленнєвого акту	докуція (Бабусю! Спекла б ти колобок!) → ідокуція (От, бабусю, піди в хижку та назмітай у засіку борошенця, то Я буде колобок) → перлокуція (От, тільки я недочуваю трохи Заспівай!)

Слайд 13

ЖАНРОВО-СТИЛІСТИЧНИЙ РІВЕНЬ	
Стиль // жанр	художньо-белетристичний, народна казка
текстово-дискурсивні одиниці	репліки
комунікативно-риторичні якості мовлення	змістовність, доречність, точність, логічність і послідовність, виразність, образність
Тип компетенції	комунікативна компетенція, реалізується через стратегії, знання, і соціальні правила комунікантів
ЗМІСТОВИЙ РІВЕНЬ	
тема	мораль про шідливність хвастощів та марнославства
типи інформативності	невняна підтекстова + концептуальна
опіпка	Позитивна (в українському варіанті)
фоніві й енциклопедичні знання	реалізуються на рівні концептів
ФОРМАЛЬНО-СТРУКТУРНИЙ РІВЕНЬ	
текстово-дискурсивні категорії	цілісність, дискретність, зв'язність, інформативність, ретроспекція, інтерактивність, референційність-фенези
міжречення	ланцюговий, коаліційно-імпліцитний
міжречення внутрішньотекстові зв'язки	
міжречення смислові відношення	асоціативно-образи

композиція (композиційний шаблон, специфіка)	структурна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Експозиція – повідомлення про місце і час подій. 2. Зав'язка. 3. Розвиток дії. 4. Кульмінація. 5. Розв'язка.
--	------------	---

Слайд 14

композиція (композиційний шаблон, специфіка)	структурна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Експозиція – повідомлення про місце і час подій. 2. Зав'язка. 3. Розвиток дії. 4. Кульмінація. 5. Розв'язка.
КОГНІТИВНИЙ РІВЕНЬ		
апеляція до концептів		приховані концепти «хата», «іжа»: хижка, засік, вікно, призьба, двір, ворота (український варіант); <u>о́кно</u> , лавка, пол., <u>двери</u> , <u>порог</u> , <u>сени</u> , <u>крыльцо</u> , <u>двор</u> (російський варіант)
Наявність лакун		рос. сусек (= закром) – отгороженное место в зернохранилище или амбаре для ссыпания зерна, муки и т.п.
співвідносність Д з подіями		модель-алегорія, навіювання смислу, готовність сприймати світ

Слайд 15

СЕМІОТИЧНИЙ РІВЕНЬ	
СЕМІОТИЧНИЙ КВАДРАТ	
Український варіант (+) Тварина Вовчик-братик, зайчик-лапавчик, лисичка-сестричка, ведмедик	Російський варіант (-) Животное Серый волк, косо́й зайчик, лиса, медведь, <u>косолапый</u>
Російський варіант (+) Еда мука, сметана, масло	Український варіант (-) Їжа борошно

Слайд 16

Інтерпретація дискурсу
Аналіз поданого матеріалу засвідчив, що обов'язковими елементами казкового дискурсу є:

- *ірреальний;
- *дидактика;
- *комплекс соціальних ролей досить розгалужений;
- *специфіка концептуального рівня;
- *наявність композиційного шаблону;
- *специфіка оцінки;
- *викінчений сюжет;
- *соціально-побутова тема;
- *установка на вигадку і розважальність;
- *алегоричність;
- *оптимістичний зміст;
- *творча манера розповіді.

Слайд 17

ВИСНОВОК

У роботі визначено особливості функціонування терміна *дискурс* у науковій літературі, схарактеризовано основні лінгвістичні підходи до дискурс-аналізу, описано етнокультурну специфіку казки про Колобка, здійснено дискурс-аналіз казки про Колобка на комунікативно-прагматичному, жанрово-стилістичному, змістовому, формально-структурному, когнітивного та семіотичному рівнях та виявлено кваліфікаційні ознаки та структурні особливості українського казкового дискурсу.

Слайд 18

Дякуємо за увагу!

Навчальне видання

*Бацилєва Ольга Валеріївна,
Важеніна Олена Григорівна,
Краснікова Валентина Василівна
та ін.*

**ВИПУСКНІ КВАЛІФІКАЦІЙНІ РОБОТИ
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ**

для студентів спеціальностей:

035 «ФІЛОЛОГІЯ»

спеціалізацій:

035.01 «Українська мова та література»,

*035.034 «Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша – російська»,*

035.10 «Прикладна лінгвістика»,

061 «ЖУРНАЛІСТИКА»,

034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»,

053 «ПСИХОЛОГІЯ»

Підписано до друку 07.02.2019 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 6,51
Тираж 100 прим. Зам. № 135

Донецький національний університет імені Василя Стуса,
21021, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 5945 від 15.01.2018 р.